

ЖУРНАЛ ВИЗНАНО ПЕРЕМОЖЦЕМ КОНКУРСУ "СВІТОЧ ПРИДНІПРОВ'Я"

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ЩОМІСЯЧНИК

ВИХОДИТЬ З ЛИПНЯ 1991 Р.

БОРИСГЕН

2021 рік

№ 02(355)

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ, ПУБЛІЦИСТИЧНИЙ
ТА НАУКОВО-ПОПУЛЯРНИЙ ЩОМІСЯЧНИК

**"ПОКЛИКАНІ НЕСТИ ПОЗИТИВ"
- допис про родину Півняк шукайте
на сторінках цього номеру.**

“У всіх народів мова – це засіб спілкування, у нас це – фактор відчуження. Не інтелектуальне надбання століть, не код порозуміння, не першоелемент літератури, а з важкої руки Імперії ще й досі для багатьох – це ознака націоналізму, сепаратизму, причина конфліктів і моральних травм. Людина розмовляє рідною мовою, а на неї озираються...”

“Нації вмирають не від інфаркту, спочатку в них відбирають мову”

Ліна Костенко

«Бористен (Борисфен)» – незалежний і недержавний український науково-популярний щомісячник, який висвітлює наукові, культурні, соціальні, історичні події. Видавцем і засновником часопису є Дніпровська міська громадська організація «Товариство шанувальників журналу „Бористен“», голова правління письменник і видавець Фідель Сухоніс. Видавець: Дніпровська міська громадська організація «Товариство шанувальників журналу „Бористен“», Дніпровський Національний Університет імені О.Гончара

Серія КВ, реєстр. номер 16084-4556 ПР. Рік видання двадцять перший. Постановою президії ВАК України від 9 квітня 2008 року за № 1-05/4 журнал внесено до переліку наукових фахових видань України, у яких можуть публікуватись основні результати дисертаційних робіт з історії, філології, політичних наук, мистецтва та культурології.

Редакція не завжди поділяє думку авторів і не несе відповідальність за недостовірність опублікованих даних. Редакція не несе відповідальність перед авторами і/або третіми особами і організаціями за можливу шкоду, нанесену публікацією статті. Редакція має право скоротити матеріал без згоди автора. Редакція сплачує гонорари тільки за матеріали, які замовлені авторами.

Адреса журналу «Бористен»: Адреса редакції а/с № 791, 49008 м. Дніпро, Україна
Телефон: (050) 340 - 28 - 27
e-mail: fidelesukhonis@gmail.com

Представництва редакції:

У Києві: Олег Чорногуз, тел: (067)2555026

У США: Bahriany Foundation, Inc. 19669 Villa Rosa Loop, Fort Myers, FL 33967 , USA

З релігійних справ у США та Канаді: Mr. V. Babanskyj, 74 Oakridge, Watchung, N.J. 07069, USA;

У Румунії : Ritco Virgil STR. 1 Decembrie7. Bloc 19 Sc B. Ap. 8 8885 Macin Jud. Tulcea Romania;

У Бразилії: Wira Selanski, Rua General Glicer- io, 400 apt.701, 22245-120 Rio de Janeiro, RJ Brazil, Telefax (00-55-21) 2556-5517

У Ізраїлі: Svitlana Glaz, Arie Rubin, 18\I, Lod, Israel

У Польщі: Juri Hawryluk, skr. poczt. 55, 17 – 100 Bielsk Podlaski, Polska

У США: Raisa Chejlyk.
4000 S. Biscayne Dr. #213
North Port, FL. 34287.

Електронні версії журналу ***borysten.com.ua***

Долучайтесь до нас у соцмережі

facebook.com/borysteninfo

Верстка\дизайн
журнал ***CatArt***

реєстрацію
№ 818604 від
2.03.2000

Видавець ФОП
Озеров Г.В.
м.Харків, вул.
Університетська, 3\9
Свідоцтво про державну

Папір офсетний.
Друк цифровий
Щомісячник,
наклад:
1500 примірників

ЗМІСТ

-- Про мову --

"Магазин книжок в ТРК "Аполло". Заходим з мамою. Ми в масках, чоловік на касі років 50+ - без.

Вітається російсько. Чесно, я в таких випадках нічого не кажу, бо є закон і якщо комусь IQ не дозволяє вивчити п`ять слів, ну таке життя.

Киваємо у відповідь.

Дивлюсь на полиці і кажу мамі, мовляв, он видання Гаррі Поттер подарунковий. Мужчина

втручається у розмову "Есть на русском и английском!". У мене трішки бомбить. Дивлюсь на нього дуже довгим поглядом, він ніяковіє. "Навіщо мені російською?"-кажу повільно. Мужчина зависає.

Я пояснюю, що він порушив вже два закони, які діють. Він починає грубо нападати, переходить на українську мову і каже, що я, така невихована, з ним не привіталась, а він може і українською:

"Добрий день!"-ледь не кричить він.

Я мовчки виходжу з бажанням купити людині "Новопасит" і тести О.Авраменка. Для розширення мовного запасу"

*Дарина Сухоніс-Табацька,
журналіст, м.Дніпро*

*Стор.1 Про мову
Стор.2-3 Виставка про Голодомор-Геноцид на Флориді*

*Стор.4-5 +Християнська сторінка+
Стор.6-9 Колонка редактора*

Стор.10-11 Пан генерал-майор

*Стор.12-13 Зберігаїмо чистоту рідної мови
Стор.14-18 ЛІСИ ЯК ДЗЕРКАЛО ЗРІЛОСТІ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА*

Стор.19-21 В АМЕРИЦІ ПЕРЕСТАВ ВИХОДИТИ ЛЕМКІВСЬКИЙ ЖУРНАЛ

Стор.22 Місце Медведчука - не в парламенті, а у в'язниці, - журналіст Юрій Бутусов

Стор.23-25 Заява про занепокоєння

Стор.26-27 Українці за кордоном

Стор.28-30 УКРАЇНКА МЕРІ БЕК - ЛЕДІ З ПЕРШИХ

Стор.31 Співоча Україна

Стор.32-33 «Ви повинні забратися з України»

Стор.34 Цікаво знати

Стор.35 Особлива картина

Стор.36 Рецепти української кухні

Долучайтесь до нас у соцмережі

facebook.com/borysteninfo

Ще більше цікавої

та актуальної інформації на нашому сайті

borysten.com.ua

«Не підлягає забуттю»

Виставка про Голодомор-Геноцид на Флориді

Через пандемію в 2020 році щорічна виставка матеріалів про Голодомор -Геноцид в Джакаранда публічній бібліотеці у місті Венис у південно-західній Флориді була перенесена на місяць лютий, 2021 р. Матеріали виставлені у трьох округлих склянних шафках притягають глядача своїми заголовками та авторами.

Тут видно "The Harvest of Despair" R.Conquest; "Red Famine-Stalin's War on Ukraine" A.Applebaum; "Bloodlands-Europe between Hitler and Stalin" T.Snyder; The Holodomor Series from Ukrainian Studies Fund; "Execution by Hunger-The Hidden Holocaust" M.Dolot; "The Ukrainian Holocaust" V.Hryshko; Opening of Holodomor Monument in DC; Congressional Record of Hearings on Holodomor 1932-33.

Виставка про Голодомор у Джакаранда бібліотеці

На фото: Зліва Віра Боднарук (реф.зовнішніх зв'язків) та Леся Попель (голова)

Крім книжок про Голодомор в англійській мові, виставлено також програмки з концертів присвячених пам'яті жертв Голодомору та фільми-DVD's: "Genocide Revealed" Y.Luhovy та "Mr.Jones".

*Адреса бібліотеки:
Jacaranda Public Library
4143 Woodmere Park Blvd
Venice, FL
phone: (941) 861-1272*

*Щира подяка за матеріали про Голодомор бібліотеці ім. Сенатора Юзика при Осередку ім.св. Андрія в North Port, FL та Лідії Білоус, Оксані Лев і Віри Боднарук. Виставка організована реф.зовнішніх звязків 56 Від. Союзу Українок Америки.
проф. Віра Боднарук
56 Від. СУА
Фото Богдана Боднарука*

+Християнська сторінка+

Предстоятель звершив панахиду за спокій душ розстріляних мирних учасників Революції Гідності

У сьому річницю пам'яті Героїв Небесної Сотні, 20 лютого 2021 року, Блаженніший Митрополит Київський і всієї України Епіфаній очолив у кафедральному Свято-Михайлівському Золотоверхому соборі панахиду за спокій душ розстріляних мирних учасників Революції Гідності.

Предстоятелю Української Православної Церкви співслужили архієпископ Вишгородський Агапіт, братія Золотоверхої обителі та викладачі Київської православної богословської академії.

За богослужінням молилися члени родин Героїв Небесної сотні, громадськість, активісти Революції Гідності та парафіянини.

На початку відправи Його Блаженство звернувся до присутніх з першосвятительським словом.

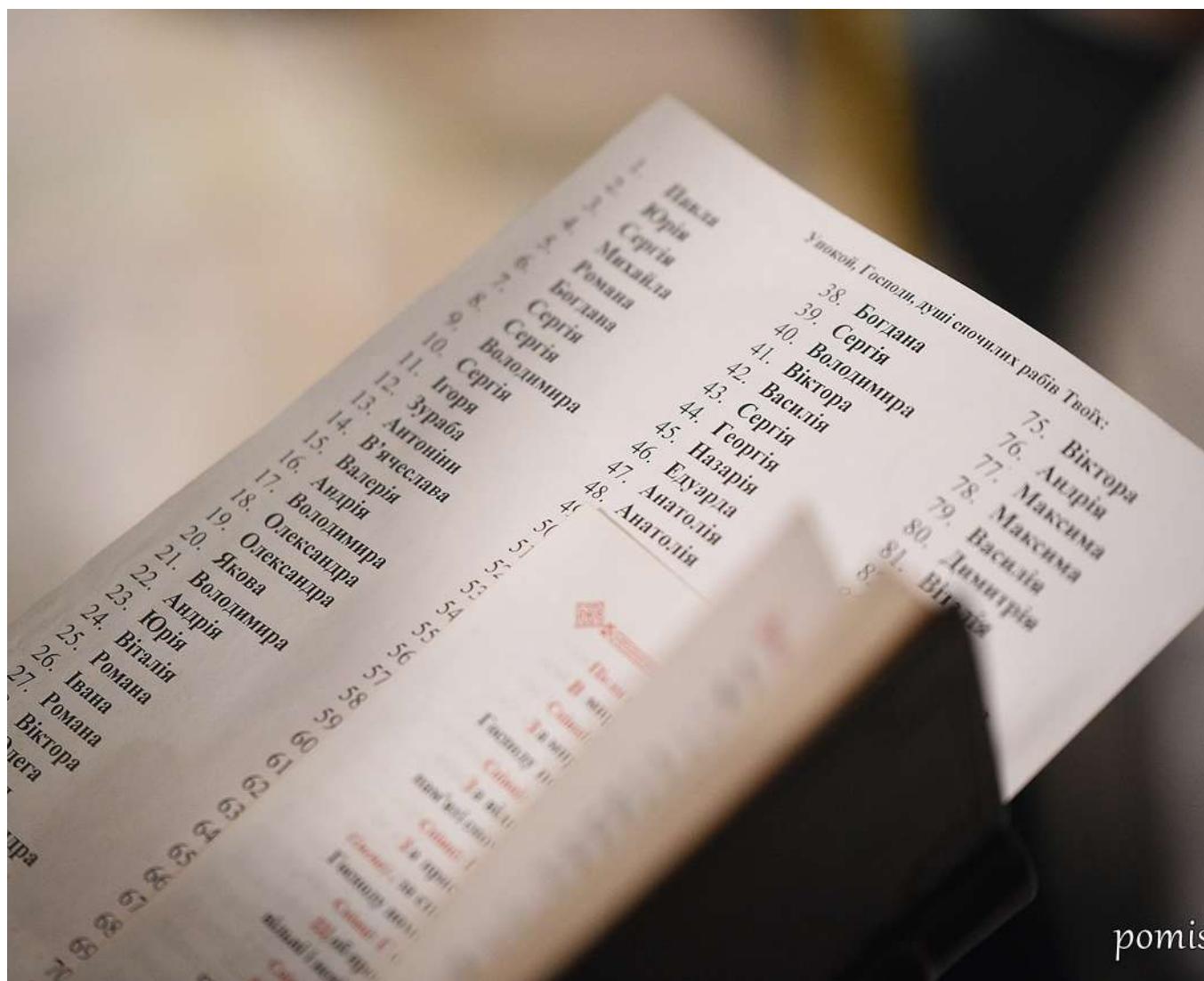
«Двадцяті числа лютого є особливими днями, які навіки закарбовані для наступних поколінь, адже це дні жертовного подвигу Героїв Небесної сотні. Вони прагнули європейського вектора розвитку держави і Церкви разом з ними стала на захист демократичних цінностей», – зокрема сказав Митрополит Епіфаній.

Також Блаженніший владика зазначив, що боротьба продовжується і в наш час, адже триває російська агресія. Однак ми не маємо права на безнадію, потрібно вірити і молитися, щоб Господь привів нас до справедливого миру.

Предстоятель наголосив, що не можна забувати подвиг Небесної сотні, адже пам'ять про них та ідеали, які вони відстоювали, сприятиме побудові сильної, міцної й незалежної України.

Наприкінці богослужіння Митрополит Епіфаній разом з духовенством запалив поминальні лампади біля пам'ятного стенду із зображеннями Героїв Небесної сотні, розміщеного у Варваринському приділі Свято-Михайлівського собору.

+ Пресслужба Київської Митрополії
Української Православної Церкви (ПЦУ) +

Made in Russia

— оповідання —

 Матвій довго шукав де запаркувати свого старенького «Опель кадета» побіля супермаркету побутової техніки «Ельдорадо». Нарешті вдалося пропхатися буквально в щілину поміж якимось джипом і сміттєвим баком. У Матвія був піднесений настрий. Сьогодні рівно півроку як вони побралися з Галиною. З цієї нагоди він раніше відпросився з роботи, бо окрім святкової родинної вечірки, ще має купити новий холодильник. Адже старенький «Дніпро», який дістався Матвію від бабусі, остаточно вийшов з ладу буквально за тиждень їх спільногого сімейного з Галиною життя.

З тих пір Матвій ось вже півроку мужньо відкладав гроши на новий побутовий пристрій. А ще вони буквально щодня ходили в продовольчий магазин - найдки не було де зберігати. Бо його гарна і розумна молода дружина сказала:

- Матвійчику як кажуть англійці - ми не такі багаті щоб купувати дешеві речі.

Вони вдвох мріяли як придбають новий, сучасний великий холодильник. З трьома холодильними камерами, в яких Галина буде заморожувати запашну полуницю. І потім протягом цілого року готуватиме Матвійчику смачний, солодкий пиріг з їх улюбленою ягодою. Вони вже давно підібрали місце для своєї майбутньої покупки. За дверима на кухні. Щоправда, що десь інакше поставити великий побутовий агрегат у їх однокімнатній «хрущовці» просто не було де.

Вони б звичайно годилося придбати таку важливу покупку разом з

Галиною. Але сьогодні вранці, коли Матвій виходив з квартири, вона ніжно поцілувавши його в щоку промовила:

- Любий я тобі довіряю. Мені навіть цікаво який саме холодильник ти придаєш....

Ще з порогу «Ельдорадо» Матвій побачив секцію з холодильниками. Господи скільки їх тут було! Різних кольорів, розмірів та форм. Он стоять пузатий неначе голова колгосту. А он маленький, плескатий, чимось схожий на кровожера Путіна. Ось цей вже Путін! Навіть тут про себе нагадав роздратовано подумав Матвій...

Він зайшов в глибину торговельного залу, де що розгублено озираючись по сторонах. За якусь хвильку поряд з ним опинився зовсім молодий хлопчина з великим написом на спині фірмової куртки « Ельдорадо - завжди гарні покупки».

- Шукаєте холодильник? Який саме?
- Щоб мав три морозильних камери, - зразу згадав про Галину Матвій.
- Це гарний вибір. У нас сьогодні таких близько 15 моделей. А які ще маєте побажання? Я б радив визначитися з ціною...
- До 15 тисяч гривень..
- Цілком достатня сума для гарної покупки...Ходіть, будь ласка, за мною.
- Молодий чоловік почав водити Матвія від агрегату до агрегату. І чим більше він розповідав про моделі того чи іншого холодильника тим більш було незрозуміло що ж їм саме з Галинкою потрібно. І раптом увагу Матвія привернув сріблястого кольору холодильник. Не малий і не великий, він виглядав якось особливо притягально та інтелігентно.
- А що Ви скажете про цей? - звернувся він до продавця.
- Гарна модель. Три морозильні камери як Ви хочете. Технологія 6th Sense Fresh Control. Вентилятор у холодильній камері. Fast freezy. Звуковий сигнал у разі збою живлення. І лише 12 тисяч гривень...
- Матвій на мить заплющив очі. В його уяві постала Галина, яка своєю маленькою, ніжною рукою відкриває цього красеня. Цей холодильник неодмінно їй сподобається! Матвій підійшов до приладу ближче. Спочатку відчинив двері вгорі, потім нижні, які закривали великі просторі морозильні камери. На дверях холодильника стилізовано було написано назуву Stinol. Як гарно звучить Stiiiiinol...
- В мене оплата кредитною карткою. Можна? - звернувся Матвій до продавця.
- Звичайно...
- І ще я б хотів аби доставили сьогодні.
- Без проблем. Якщо поїздка містом
- оплатіть 300 гривень і сьогодні до кінця робочого дня холодильник

привезуть Вам за потрібною адресою. То що оформляти?

Матвій чувся особливо піднесено і схвилювано. Те про що вони так довго мріяли з Галинкою нині стане реальністю. Молодик кудись дівся та за хвильку з'явився перед Матвієм:

- Ходімо до каси.

Касирка білявка з довгими, штучними віями в свою чергу звернулася до Матвія:

- Я проведу одним платежем вартість холодильника і його доставку. У Вас безготівковий платіж?

Матвій дістав кредитну карку. Звично набрав пароль з чотирьох цифр - рік свого народження. Знову біля нього опинився продавець. Простягнув купу якихось паперів.

- Гарантійний талон разом з інструкцією. Зберігайте протягом року..Я зараз піду в транспортний відділ подам заявку на доставку. І повернуся з номером Вашого замовлення...

Продавець немов би розчинився у повітрі. Матвій почав гортати інструкцію. Спочатку був текст українською, потім російською і наприкінці не дуже багато англійською. Він почав гортати сторінки. На думку спало дізнатися : а де ж виготовлено цього красеня. Це так само буває важливо. Матвій декілька раз поспіхом перегорнув невеличку , товстувату книжечку. Країна виробник ніде не значилася. Лише за четвертим чи п'ятим разом перегляду наприкінці англомовного тексту він натрапив на напис від якого у нього враз пропав настрій - Made in Russia. Матвій нервово закрив інструкцію.

Не купувати російські товари він почав ще до війни на Донбасі. Коли разом з однокласником Костею Чейніним поїхав до Польщі придбати вживану машину. Саме тоді він купив за дві тисячі доларів свого «Опель кадета». Точно такій , навіть в кращому стані міг дісти -

тися й Кості. Але приятель щось коротко пояснив продавцю по польські і в підсумку погнав в Україну непоганий французький «Рено» приблизно того ж класу. Щоправда, вийшов той на 500 доларів дорожче. Коли хлопці, задоволені своїми покупками перед виїздом до польсько-українського кордону пили каву, Матвій поцікавився у Кості:

- Чому ти не взяв «Опеля»? Машина не гірше та й дешевше б вийшло...

- Мене так виховали, - відповів приятель обережно надпиваючи гарячий напій.

- ?!

- Те ж мені історик! Запам'ятай свідомий євреї ніколи не купить німецький товар. Не зараз, ані через сто років....

Матвій вдарив себе по лобі. Костя натякав на Голокост. Хоч з іншого боку було дивно що вихованій в родині советських євреїв той так трепетно ставився до історії свого народу.

- Поважаю тебе за такий вчинок! - зізнався тоді Матвій Кості

. -А ми українці все прощачаємо нашим кривдникам, братаемося з ним. Половина роду моєго вимерло під час Голодомору. Позаяк так в майже кожній українській родині. То й що?! Ми, бодай, згадуємо про це «старшому брату»?!

З тих пір Матвій завжди старався вияснити чи не російське печиво, або шкарпетки він купує зміцнюючи своїми трудовими копійками споконвічного історичного ворога українського народу. І як так могло трапитися з холодильником?! Нічого не поробиш треба буде повернути товар і купити інший. Забере час, але це не його впертість. Це його моральний вибір.

Невідомо звідки перед ним знову опинився метикуватий продавець.

- Ось тримайте талончик на доставку холодильника. Протягом найближчих трьох годин він буде у Вас вдома...

- Вибачте, але я муши повернути товар, - тихо, скормлячись своєї такої швидкої зміни рішення, промовив Матвій.

- Чому?! Холодильник непоганий,

- продавець здивовано підняв брови.

- А втім Ви все одно маєте написати заяву-відмову й так вказати причину. Он висить взірець, а ось чистий аркуш паперу.

- А чи можу я зробити обмін товару?

- Цього ні. І майте на увазі гроши ми зараз не зможемо повернути. Протягом найближчих трьох днів вони надійдуть на Вашу кредитну картку.

Матвій стояв у розpacі. Значить він сьогодні не порадує Галину такою омріяною покупкою. Адже у нього на кредитній картці залишилося трохи більше двох тисяч гривень. Який же він дурень! Чому зразу не подивився що цей товар зроблений у «Раїці»?! А втім до біса його принципи! Нічого не станеться якщо він одного разу зрадить своїй настанові не купувати товари виготовлені в країні-агресорі.

Думка здалася рятівною. Але перед очима враз постали картини, які він ось вже майже шість років спостерігав у їхньому міському військовому госпіталі, як волонтер з перших днів російсько - української війни. Це завжди було жахливо! Він й по сьогодні не може звикнути до понівечених, скалічених хлопців українських вояків, нерідко просто дітей. Галя мене зрозуміє. Адже ми не раз бували з нею в госпіталі. Вона у мене справжня українка. Ми дома по нашему завжди говоримо, - заспокоював себе Матвій, прямуючи до столика з взірцем заяви - відмови від покупки. Матвій швидко написав офіційного папіря. А меткого молодого продавця ніде не міг побачити. Інші негоціанти відмовлялися прийняти від нього заяву, бо покупку йому оформляв Ігор. Нарешті той таки опинився порід з Матвієм.

Взяв до рук заяву. Швидко пробіг очима по написаному.

- Це не годиться? - промовив Ігор Чому?!
- Ви не вказуєте на характеристики товару які Вас не влаштовують. А пишете: « З огляду на російську агресію на Донбасі та окупацію Криму вважаю за неможливе купувати товари виготовлені в Росії». Між іншим, холодильник цей ліцензійний є фактично італійського виробництва. Лише збирають його у Липецьку..

- А хіба Липецьк це не Росія?!
- Росія, Росія.... Лише повторюю так заяви-відмови не пишутсья,
- молодика відчутно дратувала позиція Матвія.
- Слухайте це мое право! Я можу вказати будь - яку причину, котра мене не влаштовує! - з металом у голосі промовив Матвій. - Я не піду звідце допоки Ви не візьмете у мене заяву саме у такій редакції.

Продавець мовчав. Потім так само розрадовано сказав у відповідь:

- Напевно, доведеться за Вас переписати заяву. «Самостійний» Ви наш!

Похнюплений Матвій щоб не зчиняти скандал рвучко повернувся і пішов до виходу.

*****

Матвій довго не міг наважитися натиснути кнопку дзвінка, стоячим перед дверима своєї квартири. Нарешті таки почувся металевий передзвін.

- Дорогий, ти так швидко! - Галина сяяла немов сонечко. - Вже з холодильником? Де він на дворі? Матвій важко зітхнув.

- Що таке любий? Щось трапилося погане?

- Не знаю чи зрозумієш ти мене до кінця? Але до цього часу начебто ми були однодумцями...

I Матвій збиваючись та легка загикуючись почав розповідати історію з липецьким холодильником. Завершивши коротку розповідь за пару хвилин він якось знесилено впав на пухлик у їх маленькому коридорчику тісної «хрущовки». Галина нахилилася над чоловіком. Ніжно провела маленькою долонею по його скуйовданому волоссу.

- Любий я так само ніколи не купую російські товари. За три дні ми отримаємо гроші й купимо неодмінно український холодильник. Нехай там навіть буде одна морозильна камера...

Матвій підвівся та ніжно пригорнув дружину до грудей. Таким щасливим він не почувався ще ніколи...

Фідель Сухоніс, редактор журналу “Бористен”

"Новини діаспори"

Лан генерал-майор

У цей день 21 лютого в 1987 році у Нью-Йорку відійшов у засвіти дисидент та правозахисник генерал-майор ПЕТРО ГРИГОРЕНКО (1907 - 1987) - українець, який наважився протистояти радянській системі. Він не дожив всього чотири роки до проголошення незалежності України, боротьбі за яку присвятив більшу частину свого життя.

Уродженець Борисівки на Бердянщині, будучи генералом радянської армії, Петро Григоренко публічно засудив введення військ СРСР до Чехословаччини та виступив проти фальсифікації радянськими органами даних про втрати кримськотатарського народу після депортациї, підготував спеціальну промову «Хто ж злочинці?».

За це він був розжалуваний, позбавлений всіх нагород, перебував у радянських тюрмах, таборах і «психушках».

Його життя могло б закінчитися трагічно, як багатьох інших дисидентів. Адже він ще й був координатором діяльності Української і Московської гельсинських груп, викривав радянську каральну психіатрію.

*at meeting with General Secretary --
Jimmy Carter*

На фото:
зустріч Петра Григоренка з
президентом США Д.Картером.

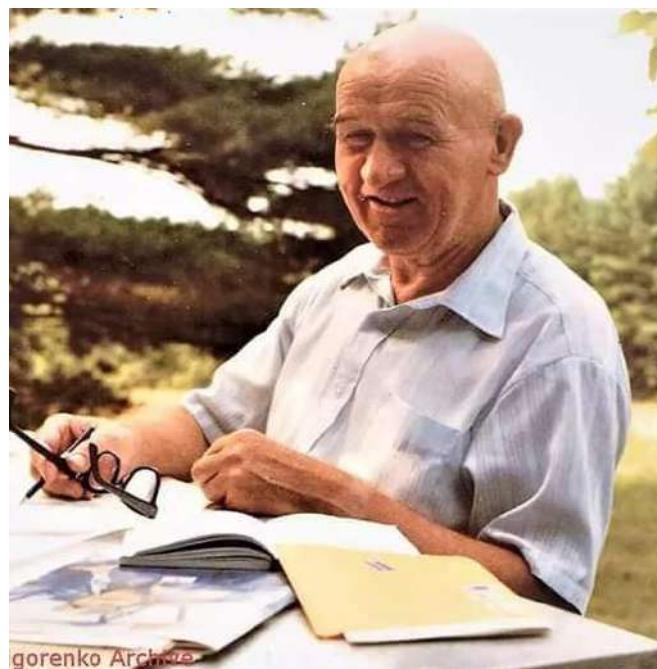
Але, на щастя, в 1977 р. Петро Григоренко іммігрував до США, де продовжив антирадянську та антикомуністичну боротьбу.

«Я прожив довге і складне життя, пережив часи смутні, бурхливі і страхітливі, заглядав смерті в очі. Був свідком руйнувань і пробудження; стрічався я з безліччю людей, дошукувався, захоплювався, помилявся і прозрівав, жив серед людей і для людей...», - писав він у спогадах.

Помер Петро Григоренко 21 лютого 1987 року у Нью-Йорку. Похований на відомому серед українців цвинтарі Саут-Баунд-Брук.

У 1997 р. за указом президента України

його посмертно нагороджено орденом «За мужність» І ступеня, а також визнано політв'язнем, скасовано неправдивий діагноз «психопатія», поставлений радянською каральною психіатрією, а також поновлено його генеральське звання, усі регалії та нагороди. У Львові на честь Петра Григоренка назвали площу, а в Києві та Харкові – проспекти. Також вулиця Петра Григоренка існує в Кодимі. У Сімферополі на Радянській площі в травні 1999 року було урочисто відкрито пам'ятник. Найвідоміші твори Петра Григоренка: «Спогади», «Думки божевільного» та «В підпіллі можна зустріти тільки щурів», що вийшли французькою, англійською, російською та українською мовами.

gorenko Archive

ЗБЕРІГАЙМО ЧИСТОТУ РІДНОЇ МОВИ

Про цікаві "інсайди"

Важко зрозуміти, чому саме цікаві новини від 5 каналу пописуються м.ін. такими перлинками як "інсайди". Невже в Україні всі знають англійську мову і їм байдуже як пишемо – суржиком чи літературною мовою? Складається враження, що новоспечений журналіст вивчив кілька англійських слів і хизується своєю мудрістю. Навіщо? – напрошується питання. Чи потрібно засмічувати українську мову чужими словами, коли у нас є свої милозвучні слова?

В українських словниках, в академічному СУМ тощо, такого слова немає. Слово "inside" – це внутрішня частина; амер. секретні відомості з перших джерел; таємний, секретний. Отже, вивчаймо чуже, але шануймо своє. Це не секрет. Це обов'язок кожної культурної людини!

Що таке "сталкери"?

З цікавих новин від 5 каналу довідуємось, що "У зоні відчуження правоохоронці затримали "сталкерів", які намагалися вивезти радіоактивні гриби та деревину".

Слухаю і майже нічого не розумію. Невже на українському телебаченні диктори не знають літературної мови, невже спілкуються українсько-англійським суржиком?

В українських словниках, в академічному СУМ тощо, такого слова немає. До словників таки треба часто заглядати. Англійське слово "stalk" м. ін. має такі значення, як: іти крадъкома, підкрадатися; підкрадання. У наведеному реченні можна було зрозуміло так написати: "У зоні відчуження правоохоронці затримали людей, які намагалися крадъкома (або незаконно) вивезти радіоактивні гриби та деревину".

Уперто чи наполегливо?

В одній газетній статті читаємо: "Завод уперто працював далі, щоб учасно виконати почесне замовлення". У такому тексті прислівник **уперто** не підходить, бо він надає дієслову, з яким пов'язаний, негативної функції,

наприклад: "Барометр уперто показував "дощ", хоч в той день не капало навіть і сонце блищає крізь хмари" (М. Коцюбинський).

У наведеній на початку фразі дієслово працювати вимагає прислівника з позитивним значенням; таким буде слово наполегливо.

Те саме можна сказати й про прикметники упертий і наполегливий: "Упертий, як свиня" (із живих уст); "Василь – людина наполеглива, трудовита" (О. Копиленко).

Казалося чи здавалося?

Виступає людина з високим науковим ступенем, ділиться проблемами і каже: "Казалось би, усе зробили, що треба, а питання так і не вирішили".

Слово **казати(ся)** є в різних слов'янських мовах, але вживается у різних значеннях. У російській мові має значення здаватися, видаватися, тому в цьому реченні треба було і використати українське слово здавалося.

У добрий путь чи у щасливу путь?

Часто можна почути, як когось проводжають і кажуть "У добрий путь".

Путь – іменник жіночого роду, тому, прощаючись із кимось, бажаймо щасливої пути (може, таки краще – дороги) або, як хочеться виловитися поетичніше, то можна сказати "в щасливу путь".

Чи справді “копи” побили чоловіка?

“Що ж, в Україні “копи” побили чоловіка. Таке трапилося у Чагарлику”. Про це повідомляє популярний 5 канал.

Однак, я таки не знаю, хто такі “копи”. Академічний словник СУМ пояснює, що **копа – це стіжок із 60 снопів хліба, складених усередину й прикритих одним снопом зверху** (“...Ще копу дожинати пішла” (Т. Шевченко)). То ж як ці копи побили чоловіка? Скільки було цих “кіп”?

Загадку помагає зrozуміти знання англійської мови. Американці часто так називають поліцая. Тепер уже знаємо, хто в Чагарлику побив чоловіка. Не розуміємо однак, чому журналіст так калічить українську мову...

Про залізну дорогу

Невдалим перекладом є сполучення залізна дорога, що перекопійовано з російського вислову железнная дорога. В українській мові цьому словосполученню відповідає одне слово – **залізниця**. А від цієї “залізної дороги” пішли вже похідні помилки: заліznодорожник, заліznодорожні каси, рейки, шпали, заліznодорожний вокзал, заліznодорожнє училище і таке подібне.

Звичайно, що неправильні є і надписи над приміщеннями, де продають квитки, “ж/д каси”. Отже, має бути залізниця, а від неї – заліничник, заліничні рейки чи якісь інші речі, заліничне училище, заліничні каси тощо.

А вам везе чи щастить?

Кажуть: ой мені так не везе в цьому році (у цей день тощо). Або в минулому часі: не везло. Хтось може відповісти: нічого, ще повезе і т. под. Хто везе? На чому везе? Кого везло? Не зрозуміло.

А ось, якщо комусь не щастить тепер, не щастило в якийсь там день, то обов’язково пощастиль у майбутньому, тільки цього треба дуже хотіти, бо само воно і не повезе, і не пощастиль. Як бачимо, дуже гарне українське слово – утворене від щастя.

Є люди, яким “все рівно”, чи їм

“повезе”, чи не “повезе”, пощастиль чи не пощастиль. Їм “все рівно”. А може, комусь не рівно, а криво? Якщо комусь це таки ї спрощі байдуже, то сказати про це треба по-українськи: мені все одно або мені це байдуже.

А Чернівці таки перемогли

1940 року, після приєднання Буковини до УРСР, українське місто Чернівці московські україножери назвали Черновиці і ця назва протрималася, десь, із рік. Жива тоді письменниця Ольга Кобилянська звернулася з протестом до М. Хрущова, і той виявив “дух доброї волі” й наказав дати Чернівцям їхню українську назву.

Слова і вислови, що засмічують нашу мову

“ввиду того” замість “у зв’язку з тим”; “зважаючи на те, що”

“випустити з виду” замість
“випустити з уваги, з думки,
з поля зору”

“на вид йому 20 років” замість “на
вигляд йому 20 років”

“ні під яким видом” замість “нізащо”;
“ні за яку ціну”; “ніколи”;
“в жодному разі”

“зміни відбуваються в нас на виду”
замість “на очах” або “дуже швидко”
“поставити на вид” замість “зробити
зауваження”

“скритися з виду” замість “сховатися,
зникнути з очей, пропасти”

“говорити по душам” замість
“говорити щиро”

“а іменно” замість “а саме”

“зверх норми, плану” замість “понад
норму, понад план”

“кидатися в очі” замість “впадати в
очі, звернути на себе увагу”

“довірене лице” замість “довірена
особа”

“у мене получается” замість “у мене
добре виходить”

“получила зарплату” замість
“одержала, отримала зарплату”

ЛІСИ ЯК ДЗЕРКАЛО ЗРІЛОСТІ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА

про будні лісовиків «нересурсної» Дніпропетровської області журналіст

Фідель Сухоніс веде розмову з начальником ДОУЛМГ

Олександром Кравченком.

Сухоніс: Для українців ліс завжди мав сакральне значення. Є кілька легенд про козаків, які жили на території Наддніпрянського лісу, про сакральні портали, через які вони могли переходити в інші реальності. У тих лісах росли вікові дуби віком близько 500 років. Існував дуб навіть з трьома стовбурами, що мав периметр близько 9 метрів!

Однак нині Дніпропетровщина не може похизуватися такими лісами. Область розташована в посушливих умовах, в зоні ризикового землекористування, складних екологічних обставинах. Лісистість Дніпропетровщини дуже низка - складає лише 5. 6 відсотків, тоді як по розрахункам вчених оптимальна лісистість в степових умовах повинна складати не менше 10 процентів...

Кравченко: З огляду на це кожний лісовий масив, кожне дерево подвійно цінне. Тим більш що левова частка лісових

насаджень у нашому регіоні рукотворні. Вони, я б сказав, збергають тепло і ласку рук наших лісівників. Позаяк абсолютна більшість наших працівників служить ідеї лісу, є висококваліфікованими людьми, спеціалістами високого класу, відмінними знавцями лісу й природи, відданими своїй справі. Честь, гідність і людська порядність для багатьох з них є священним поняттям. А наші лісничі є організаторами і виконавцями комплексу лісогосподарських робіт, не рідко провадять різні досліди, ведуть спостереження, аналізують і узагальнюють досвід лісової справи, вивчають досягнення науки.

Сухоніс: Справді Ваших колег можна назвати подвижниками лісової галузі. Адже на відміну від, так званих ресурсних областей, дніпропетровські лісники мають вкрай обмеженні можливості для самофінансування. Якщо взяти до уваги що останні роки бюджетні надходження в управління сходу та півдня були відсутні, то подиву гідна Ваша щоденна робота. Фактично навіть те що Вам вдалося зберегти практично без втрат колектив. І одночасно чимало управлінь лісового та мисливського господарства з подібними проблемами вимущені були піти на скорочення кадрів...

Кравченко: Площа державного лісового фонду, що знаходитьться у підпорядкуванні Дніпропетровського обласного управління лісового господарства, становить 115.1 тис.га.. Вкриті лісовою рослинністю землі становлять 77 тис.га, в тому числі хвойних порід 233 тис.га, дубових насаджень 25.3 тис.га. Загальний запас деревостанів на підприємствах

управління становить 12.2 млн. куб.м. Управлінню підпорядковані 10 підприємств: 9 лісгоспів, 1 державний заповідник, 37 лісництва, 200 лісових обходів. Середня площа лісового обходу становить близько 1000 га. На підприємствах управління працює 600 чоловік. З них 119 мають вищу освіту, а 188 – неповну та базову вищу освіту. Чисельність державної лісової охорони становить 220 чоловік.

На території державного лісового фонду, якій підпорядкований управлінню, створено 61 заповідних об'єктів загальною площею 18.3 тис. га, що складає 17% загальної площин земель лісового фонду. На заповідних територіях під охороною знаходитьться 11 видів рослин внесені в Червону книгу України, близько 170 видів птахів, з яких більше 50 – рідкісні для Європи види. Склад місцевої фауни поповнився новими акліматизованими видами: ондатра, енотоподібна собака, плямистий олень.

Сухоніс:

*Ростуть опеньки у тумані
Серед сосонок і беріз.
В жабо й атласному кафтані
Стойть грибочок, як маркіз.
І сіє дощ дрібнесенський.
Оце уже грибнесенський!*

Ось так силою свого поетичного таланту Ліна Костенко оспівала красу лісу. Надзвичайно важливо не тільки зберегти, а й примножити це диво природи. Особливо в степовій Дніпропетровщині....

Кравченко: Головне завдання управління – це створення нових лісів в області, а також створення закінченої системи захисних насаджень, охорона і захист існуючих насаджень від пожеж, шкідників лісу та браконьєрів. Щорічно створюється близько 1тис.га нових лісів. Для забезпечення потреби області в посадковому матеріалі в лісowych розсадниках щорічно вирощується більше 6 мільйонів сіянців і саджанців основних лісоуттворюючих порід.

Для забезпечення потреб області в посадковому матеріалі для озеленення

території міст і сіл в кожному лісгоспі створені шкілки з вирощування декоративних порід. Дніпропетровщина – це область, в якої велике значення має рекультивація відвалів, які створилися внаслідок відкритої розробки корисних копалин. Лісгоспи області щорічно створюють на рекультивованих землях близько 100 га зелених насаджень.

Проблема охорони лісів від пожеж – одна з найбільш складних, які вирішуються працівниками лісового господарства нашої області. Значне підвищення пожежної небезпеки в лісах зумовлюється стрімким зростанням відвідуваності населенням лісовых масивів. Для підвищення рівня пожежної безпеки потрібно проводити роз'яснювальну роботу серед населення по питаннях збереження лісів і дотримання встановлених норм і правил пожежної безпеки в лісах, правильно організовувати використання лісів для масового відпочинку населення в цілях зменшення неорганізованого припливу людей в ліс підвищуючи пожежну безпеку, а також проводити заходи з посилення протипожежної охорони в місцях масового відпочинку.

Згідно діючого законодавства порушення «Правил пожежної безпеки в лісах», а також знищення або пошкодження лісу в результаті підпалу, або необережного поводження з вогнем відносяться до лісопорушення. Винні в порушенні «Правил пожежної безпеки в лісах» підлягають штрафу, що накладається в адміністративному порядку. Якщо порушення цих правил несе за собою знищення або пошкодження лісу, винуватці притягаються до адміністративної відповідальності і крім цього несуть матеріальну відповідальність в розмірі відшкодування вартості нанесеної шкоди лісовому господарству. Тому вкотре хочу нагадати любителям відвідування зелених масивів прості правила поводження у лісі:

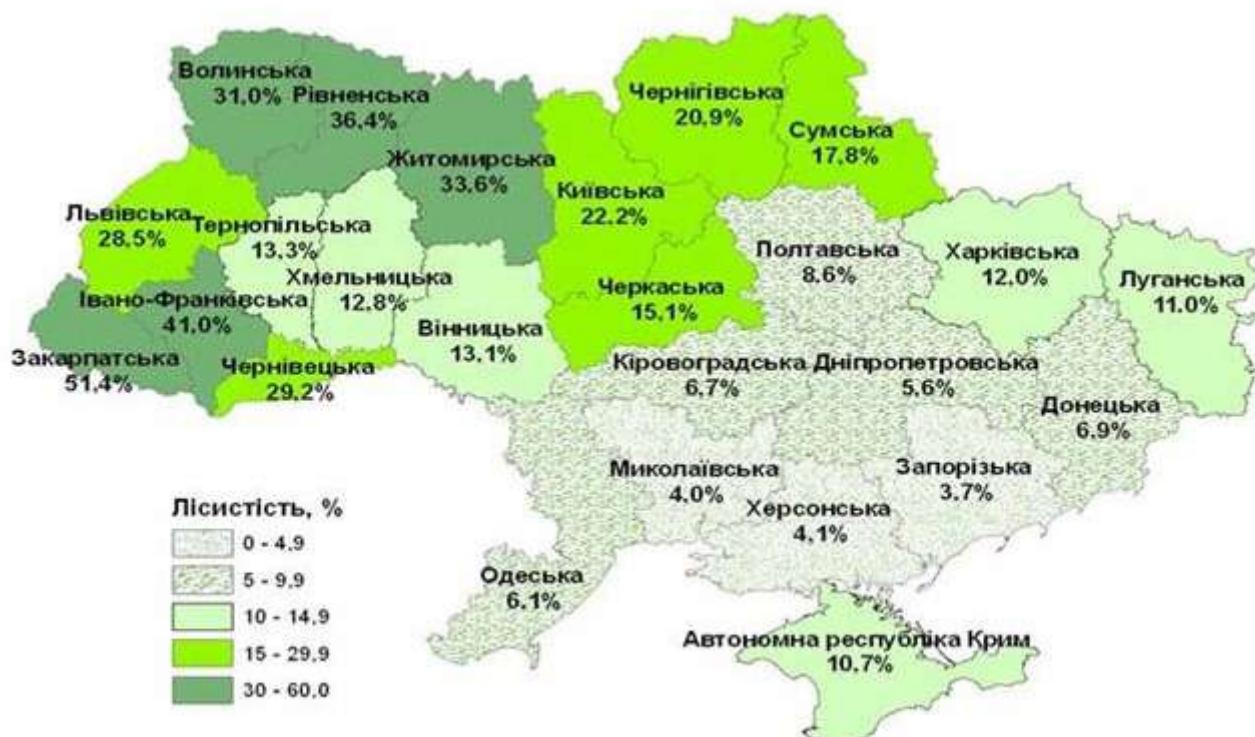
- Не залишайте вогнище без нагляду
- Місце розпалювання багаття обкладіть камінцями чи обсипте землею

- Коли залишаєте місце відпочинку, залийте вогонь водою чи засипте піском
- Уникайте диких тварин
- Не залишайте на природі сміття

Сухоніс: Степове Придніпров'є – край неповторний своєю природною красою, щедрістю землі та багатством надр. Але і як більшість територій нашої планети він потерпає сьогодні від екологічних негараздів. У розвинених країнах світу ліс все більше і більше розглядається як засіб пом'якшення негативних наслідків від

змін клімату, а його суто експлуатаційна роль давно відійшла на другий план і розглядається лише через призму ощадливого (сталого) лісокористування і тільки окремих лісових територій. Також хотів би наголосити, що ліс у свідомості українців завжди відігравав більше екологічне значення, ніж експлуатаційне у зв'язку із густою населеністю. Таке сприйняття відображене у Лісовому Кодексі та інших законодавчих актах....

Загальна площа лісових ділянок, що належить до лісового фонду України, становить 10,4 млн га, в тому числі вкриті лісовою рослинністю 9,6 млн га. До сфери управління Держлісагентства належить 7,6 млн га лісів, або 73%. Україна займає 9-те місце у Європі за площею лісів та 6-те місце за запасами деревини.

Статистика свідчить, що лісівникам навіть вдається створювати і нові ліси на малопродуктивних та деградованих землях. Однак, з року в рік, виділення лісгоспам таких земель під залисення зменшується у зв'язку з законодавчими перепонами та іншими чинниками. При виділенні достатнього державного фінансування та спрощенні процедури виділення земель під залисення лісівники мають достатньо садівного матеріалу та можливостей для створення нових лісів та збільшення лісистості України.

Кравченко: В лісах Дніпропетровщини проводяться рубки догляду за лісом та санітарні рубки. Деревина, яка отримується від вищезазначених видів рубок, низької якості і в основному вонайде на опалення населенню. Рубки головного користування в Дніпропетровській області заборонені. Ліси нашого регіону за своїм призначенням і розташуванням виконують переважно водоохоронні, захисні, санітарно-гігієнічні, оздоровчі та інші функції і забезпечують потреби суспільства в лісових ресурсах.

Тому мене і усіх моїх колег вкрай турбують чутки що час від часу виникають в середовищі лісовиків. А саме про передачу зелених насаджень у приватні руки. Ми переконані що це призведе до посилення сировинної ролі лісу натомість нівлююче його екологічне значення. Такі дії є неприпустимими у часи зміни клімату та високого рівня незаконних та сумнівно законних санітарних рубок в українських лісах.

В останні десятиліття значно зросла роль лісу як ресурсу сфери відпочинку, а його благотворний вплив на організм людини відомий вже давно, тобто люди все частіше прагнуть проводити більше свого відпочинку на природі. Однак, в результаті людської діяльності, ліси втрачають свої цінні властивості, тому їх збереження є одним з найважливіших завдань. Рекреаційна оцінка лісів допомагає нам визначити придатність лісів для відпочинку населення. Я глибоко переконаний що повинен здійснюватися комплекс заходів, завдяки яким ліси, що стали місцями відпочинку, в тому числі й масового, можуть бути збережені, потреби людини у відпочинку на природі задоволені, а саме рекреаційне лісокористування стане економічно вигідним. Вирішення цієї проблеми має одночасно йти двома шляхами: оптимізованої системної організації рекреаційного лісокористування та екологічного виховання населення.

Сухоніс: Я не можу не запитати Вас щодо долі лісосмуг. Нині коли в Україні та на Дніпропетровщині триває створення ОТГ виглядає нарешті можна було б вирішити їх долю в належний спосіб. Чи то передати

в розпорядження лісовиків, чи то на підставі договорів про співпрацю фахівці здійснюють за ними відповідний догляд. А так лісосмуги фактично опинилися без господарів. Позаяк вони ж як будь-які зелені насадження потребують уваги..

Кравченко: Ми вивчали це питання окремо. Майже сто відсотків ОТГ в нашому регіоні мають на своїй території лісосмуги. Але лише 14% громад знають, скільки таких лісосмуг та яку площу вони займають. І близько 90 відсотків ОТГ взагалі не мають технічної документації на ці земельні ділянки.

А це серйозна проблема, адже, маючи в розпорядженні технічну документацію, можна було б отримати лісосмуги у власність і отримувати прибуток. Однак, це неможливо, бо виготовлення технічної документації потребує великих ресурсів. І вже потім вирішувати кому на баланс передавати ці зелені насадження. А так проблема залишається нге розвязано...

Сухоніс: Роль лісу в степовій Дніпропетровщині найперше реакційна. Під якою розуміються різноманітні форми відпочинку в лісі, але в останні десятиліття вона перетворилася на потужний чинник антропогенного впливу на ліс. Науковці стверджують, що рекреаційне лісокористування - це сукупність явищ, що виникають у зв'язку з експлуатацією лісу для туризму і відпочинку. Сутність його полягає у двостороному зв'язку: вплив лісу на відпочиваючих і відпочиваючих на ліс. Вплив лісу, пасивний, вплив відпочиваючих, або рекреантів - активний....

Кравченко: Для рекреаційного використання слід призначати лісові території з досить високим рекреаційним потенціалом стійкі по відношенню до рекреаційних навантажень і зручні для користування. Рекреаційний потенціал лісового ландшафту це міра можливості виконання останнім рекреаційних функцій, обумовлена його природними властивостями і результатами діяльності людини. Комплексна оцінка рекреаційного потенціалу ґрунтуеться на трьох основних показниках: привабливість, комфортність і стійкість .

Рекреаційні ліси, тобто ліси зелених зон, міські парки і лісопарки повинні бути підготовлені для масового повсякденного відпочинку населення. До складу внутрішньоміських зелених насаджень рекреаційного використання належать природні і штучні лісові масиви, що входять у категорію «міські ліси», а також міські парки, ботанічні сади, дендрарії і ін. До власних рекреаційних лісів, розташованих поза міською межею, належать ліси зелених зон - оточуюча місто територія, формування якої підкоряється його інтересам, що виконує природоохоронні та рекреаційні функції. Природоохоронні функції лісів полягають в тому, що вони є гарантами екологічної рівноваги міського середовища. Оскільки місто є системою штучною, що не володіє механізмами відновлення та очищення навколоїшнього середовища, необхідна наявність зелених насаджень, які оптимізують і стабілізують екологічну обстановку на урбанізованих територіях. Ліси є «легенями міст», вони виробляють кисень, поглинають з атмосфери вуглекислий газ, значно знижують рівень забруднення повітря, води і ґрунту. З погіршенням екологічної обстановки роль лісів значно зростає, що відбувається на підвищенні рекреаційної активності населення.

Сухоніс: В усьому світі охороною лісових насаджень займаються не лише фахівці. Велику роль відіграє громадськість,

волонтери. Ви задоволені співпартнерством з нашими небайдужими громадянами, тими хто допомагає лісівникам зберігати та примножувати ліс? Адже у нас так само є такі люди..

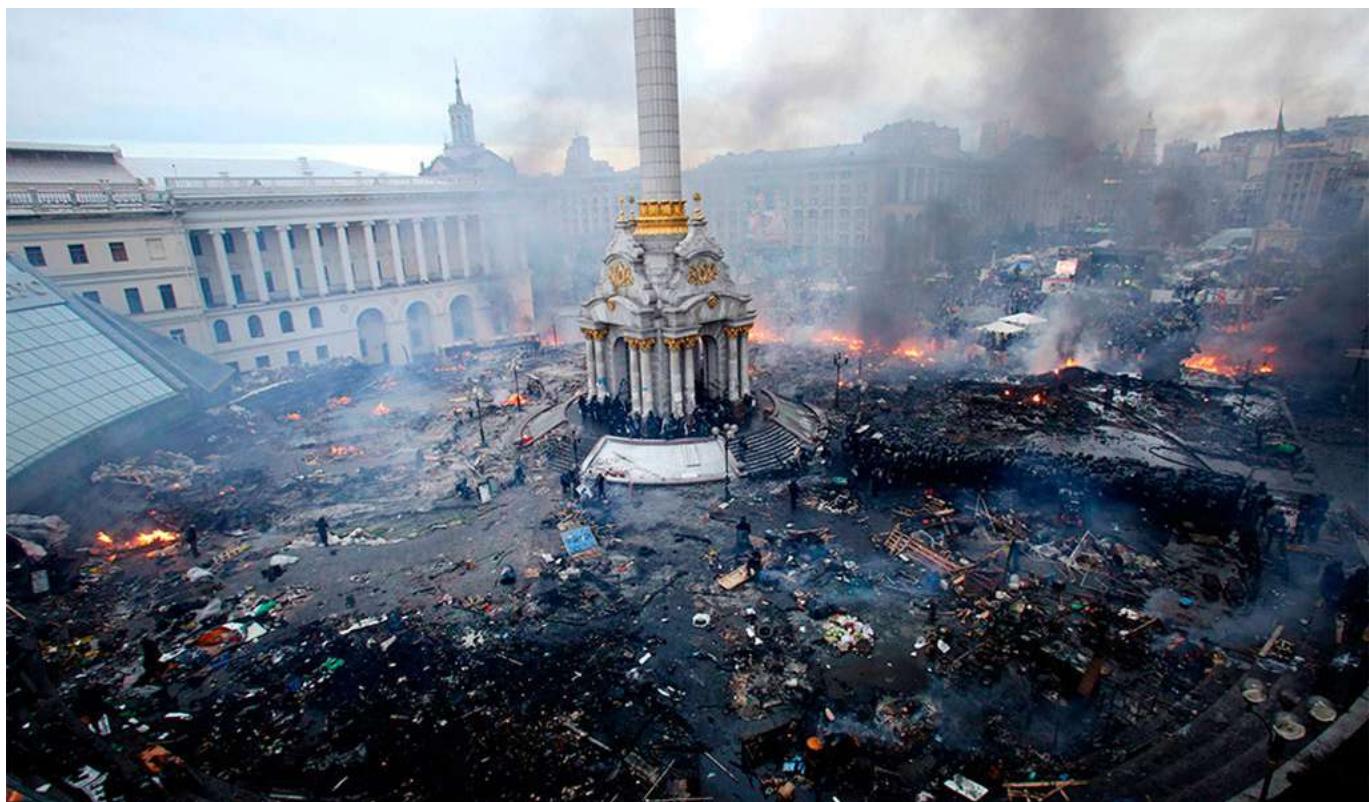
Кравченко: Ми покладаємо на співпрацю з громадськістю великі надії. Я б сказав би навіть так: належне ставлення до лісу є дзеркалом зрілості громадянського суспільства. Адже ліс є особливим природним об'єктом, а також становить частину єдиної природної системи. Важлива особливість лісів полягає в тому, що вони є відтворюваним природним ресурсом, процес відтворення якого пов'язаний із значним терміном вирощування, тривалістю декілька десятиліть.

Тому ми не припиняємо традиційну співпартнерство з громадськістю. А це найперше акції з посадки дерев і створення нових лісів за широкої участі шкільної та студентської молоді, представників органів влади та ЗМІ. Крім того під час проведення Акції спеціалісти лісогосподарських підприємств організовують зустрічі з молоддю, лекції, демонстрації кінофільмів, тематичні вечори на тему лісів.

Основним профорієнтаційним засобом для зацікавлення у лісове господарство шкільної молоді залишаються шкільні лісництва. На даний час в області налічується 11 учнівських лісництв, у яких навчається 217 дітей.

День пам'яті Героїв Небесної Сотні відзначається щорічно 20 лютого згідно з Указом Президента України від 11 лютого 2015 року № 69/2015 «Про вшанування подвигу учасників Революції Гідності та увічнення пам'яті Героїв Небесної Сотні». Саме в ці дні три роки тому під час Революції Гідності протистояння між українським народом і тодішнім режимом сягнуло свого апогею.

Сумний список Небесної Сотні відкрився 22 січня 2014 року, коли від вогнепальних поранень під час сутичок у центрі столиці загинули активісти Майдану **Сергій Нігоян та Михайло Жизневський**. Того ж дня в лісі під Києвом було знайдено тіло зі слідами тортур активіста Юрія Вербицького. До 18 лютого 2014 року вже налічувалось 9 загиблих. З 18 по 21 лютого на Майдані загинуло найбільше людей – 84 героя, після 21 лютого – ще 18.

Окрім українців, жертвами режиму Януковича стали білоруси, вірмени та грузини. Усі вони увійшли до меморіалу борців за українську Незалежність – до **Небесної Сотні**. 104-м Героєм Небесної Сотні Президент України Петро Порошенко посмертно

присвоїв звання Героїв України, а троє іноземців (громадянин Білорусі **Михайло Жизневський**, Грузії – Зураб **Хурція** і **Давид Кіпіані**) посмертно нагороджені орденами Героїв Небесної Сотні.

**УКРАЇНСЬКИЙ
ЯНГОЛ-ОХОРОНЕЦЬ**

ПОКЛИКАНІ НЕСТИ ПОЗИТИВ

“Життєвий досвід лише підсилює мое власне переконання: Вдивляючись у світ не можна залишатись осторонь Добра і Краси!”

Геннадій Півняк

Колись, у студентські роки, навчаючись на фізико-технічному факультеті Дніпропетровського університету, разом з однокурсниками, перенасиченими мудрими науками та різного роду спецкурсами, ми як могли кепкували з опору матеріалів чи теорії механізмів машин. Для повсякденного спілкування винаходили різного роду коефіцієнти та одиниці, обираючи за “номінал”, як правило, характерних одногрупників з яскраво вираженими тими чи іншими рисами. Скажімо, коли віддавали належне чиїсь енергійності та працьовитості, могли зазначити у бесіді:

- Ну, цей дядько не інакше як на 100 Іvasиків потягне. А може й на усі 120! В одній з академічних груп був надзвичайно роботяжний і моторний студент з казковим прізвищем Іvasик. Кожна людська риса могла знайти відповідний еквівалент серед наших однокурсників, спираючись на студентські спостереження та юнацький, у чомусь простакуватий, але щедрий і

добрий гумор.

Пройде час і доля подарує мені зустріч з людьми, які, принаймні, особисто для мене стануть «одиницею виміру» позитиву, націленості на добре справи і щоденний оптимізм. Це подружжя Геннадія та Галини Півняк – люди, які так чи інакше дарували і дарують позитив багатьом-багатьом нашим землякам. Великою мірою це пов’язано з їх професією. Геннадій Півняк майже сорок років (що є унікальним фактом не тільки в Україні, а й у світі) очолює один з провідних вишів країни – НТУ «Дніпровська політехніка». Галина Андріївна – заслужений журналіст України.

Подружжя чимало побачило цікавого у світі, чимало пережило. Через те вони цікаві та бажані в кожному товаристві. Чи це будуть прості селяни десь на Січеславщині, чи добірне товариство ангlosаксонів, для яких сісти до обіднього столу без краватки так само ганебно і непристойно, як більшості з нас вийти на вулицю у непрасованій сорочці. Для кожного панства Півняки знайдуть привітне слово, в будь-якому товаристві можуть запропонувати цікаву для усіх тему до обговорення. Приємні, щирі та, найголовніше, доброзичливі люди.

А ще обое вони надзвичайно віддані справі, котрій присвятили життя. Вони шанують свою робітню якось глибинно, по-своєму, по-півняківські. Віддаючи, по можливості, для неї не лише знання, а й душевні сили та тепло. Така любов у чомусь навіть інфантильна, по-юнацькому романтична і через це особливо зворушлива. Принаймні скільки разів доводилося мені чути з вуст Геннадія Григоровича про те, що у стінах його рідного вишу панує особлива аура, що кожен, хто побуває там, отримає заряд потужної енергії, своєрідну лікувальну терапію. Більшість звичайно сприймає це як жарт, але мені здається, що десь глибоко у своїй свідомості ректор Геннадій Півняк вірить у те, що каже.

З Галиною Андріївною була приємність працювати не один рік на дніпропетровській обласній телевізії. Був період, коли навіть мав за честь бути її керівником. І тепер зізнаюся, що поза очі називав цю талановиту і неспокійну жінку «відмінницею». Настільки ретельно, відповідально, завжди у пошуках нестандартного творчого рішення ставилася вона до будь-якої журналістської теми чи програми. Тяжіла, як правило, до художнього мовлення. Тележурнал «Пороги» за її авторства був своєрідною візитівкою мистецького життя регіону, програма «Пізнаємо світ, світ пізнає нас» – зв'язків України зі світом.

А ще родина Півняків сповна підверджує тезу про те, що талановиті люди – талановиті в усьому. Цю сентенцію сповна розумієш, коли знайомишся з їх долею. Свого часу сuto технічного напряму вчений Геннадій Півняк мріяв бути актором. І, я переконаний, він би не посоромив й Голівуд. Зі мною згодиться кожен, хто бодай раз слухав виступ Геннадія Григоровича. Завжди іскрометний, образний, щедрий на метафори та порівняння. А як фотомайстер і телеоператор він виявив свої здібності вже багато років тому. Ось така непосидюча і спрямована на новісягнення натура. Біографам, історикам вітчизняної освіти та науки ще належить сповна оцінити роль Геннадія Григоровича Півняка в розбудові духовних обширів нашої вкраїнської громади. Але що ця роль значуща і впливова зрозуміло вже не перше десятиріччя.

*Сини завжди
поруч...*

*Та сама
Політехніка...*

Щодо Галини Андріївни, то як вже згадував, що мав з нею до діла як керівник художніх програм Дніпропетровської обласної студії телебачення, ведучий культурологічного тележурналу «Дивосил», видавець щомісячника «Бористен». І де б не випадало співпрацювати з Галиною Півняк – чи то перед вічком телекамери у прямому ефірі, чи в редакції під час обговорення нового телевізійного проекту або майбутньої публікації у журналі – я сповна міг відчути вимогливість і глибоку інтелігентність моєї колеги.

Вона, як на мене, на дух не переносить примітивізм. І це стосується будь-якої сфери. Але особливо, пригадую, неприйнятними для Галини Андріївни є необізнаність і зашореність людей науки, мистецтва, культури.

І ще про одну сторінку з життя подружжя Півняків. Найголовніші, найдорожчі для них обох – їх родина, їх стосунки.

Пані Галина в долі Геннадія Григоровича настільки багатогранна, що й важко визначити, хто вона є в першу чергу: дружина, подруга, мати його двох синів і бабця шести онуків, колега, помічник, порадник.

Наскільки органічні ці люди у стосунках поміж собою, настільки їх долі поєднані на віки вічні. І що найбільше захоплює у шляхетно-піднесених особистісних стосунках цього подружжя, кожен з них – самодостатній світ зі своїми океанами та материками, кожен творить свою життєву і творчу ауру. Але, залишаючись глибоко особистісними, вони породжують цілий всесвіт під назвою **Сім'я!** Всесвіт, що, як і космічний, не має початку і кінця та підносить їх до особливої людської краси – краси вірності та кохання.

Фідель Сухоніс, редактор журналу «Бористен»

Творча зустріч у Центрі культури української мови імені Олеся Гончара,
НТУ «Дніпровська політехніка»

В АМЕРИЦІ ПЕРЕСТАВ ВИХОДИТИ ЛЕМКІВСЬКИЙ ЖУРНАЛ

Українська спільнота в Сполучених Штатах Америки, а особливо лемківська громада, втратила ще одну друковану публікацію, а разом із тим, стала біднішою. Маємо на увазі квартальник "Лемківщина" - пресовий орган Організації Оборони Лемківщини (ООЛ). Останній номер журналу (Рік 41, №2 (161) появився влітку 2020 року.

Рішення про припинення публікації цього власного популярного органу прийняла Крайова Управа ООЛ на XXXI З'їзді, що відбувся 7 березня цього ж 2020 року в м. Йонкерс, Н.Й. Для більшості вихідців з Лемківщини така втрата була несподіванкою. Звичайно, причиною припинення чи не кожної публікації в Америці, в Україні та в інших країнах є фінансові проблеми, спричинені, в основному, зменшенням передплати. Так сталося, що

друкована продукція - переважно дефіцитна. До неї треба, на жаль, доплачувати. Про нестачу фондів тут не йдееться. Організація не бідна і легко могла б подолати фінансові переїкоди. Справжніх причин припинення публікації "Лемківщини" слід добавуватись у бажанні зміни орієнтації Крайової Управи з проукраїнської на москвофільську чи пак, прорусинську. Так це розуміє більшість лемківської патріотичної громади.

Щоб пом'якшити зміну орієнтації, провід ООЛ підготував чергове число "Лемківщини" в електронному форматі, мовляв, нічого особливого не сталося, журнал виходить даліше. Чи кожен має змогу його читати на комп'ютері, бо ж не кожен нимкористується - ценемаєзначення. Чи нова редакція працюватиме задармо - про це мовчимо. Можемо однак сумніватися. Рахунок дістанемо згодом... Прикметно, що до редакційної колегії журналу в електронному форматі ввійшли: Андрій Хомик, Марко Гованський, Діяна Гованська - Райлі, Ірина Стакира, Марійка Шмотолоха та Петро Косцюлек. До речі, Організація Оборони Лемківщини діє від 1930-х років. Відновивши свою діяльність після Другої світової війни на терені США і Канади, ООЛ дуже дбала про те, щоб мати свій репрезентаційний пресовий орган. Таким був місячник "Лемківські Вісті", що виходив у Торонто, а від 1979 року ООЛ почала видавати в Сполучених Штатах квартальник "Лемківщина" під редакцією відомої української журналістки та письменниці Уляни Старосольської (Любович). Потім головними редакторами були: Орест Питляр, Петро Матіашек, Іван Лико, але найдовше виконувала свої

редакторські обов'язки Марія Дупляк. Про свою працю на лемківській ниві вона так пише: -- "Упродовж моєї шістнадцятилітньої праці на пості Крайової Управи Організації Оборони Лемківщини (зареєстрованої в американському уряді як *Organization for Defence of Lemko Western Ukraine*) та понад тридцятилітньої праці на пості редактора журналу "Лемківщина", я продовжувала місію ООЛ з 1933 року, коли ООЛ була створена -- закріплювати серед нашого членства соборницький спосіб думання і любов до України, заохочувати членство до участі в інших загальноукраїнських організаціях, щоб в той спосіб охоронити їх від шкідливого впливу московофільства старого чи нового випуску. Свою редакторську працю я виконувала згідно з місією нашого журналу: Відродження і збереження Лемківщини як західнього бастіону України". Ред. Марії Дупляк слід завдячувати співпрацю з журналом цілої низки знаних в українській спільноті авторів з цілого світу, які збагачували "Лемківщину" своїми статтями. На сторінках журналу публікувались цікаві матеріали з різних ділянок життя, а з життя лемків особливо. Квартальник виходив українською мовою, а деколи й англійською. Співредактором журналу був знаний мистець-маляр з Канади Павло Лопата. До редакційної колегії нової "Лемківщини" не запрошено ані Марійки Дупляк, ані Павла Лопата.

Як повідомляє українською мовою нова редакція, на сторінках електронного журналу буде "більше англійського матеріалу та лемківським діалектом задля його збереження". Цікаво лише, хто ще, окрім "мовних фахівців" з нової редакції журналу, читатиме по-лемківськи? Прикметно, що редакція назвала лемківську говірку українською мовою "діалектом". Невже? А скільки тих діалектів було? Лемківська говірка ніколи

діялектом не була. У кожному лемківському селі була дещо інша говірка та їй усе. Зовсім можливо, що в черговому числі журналу для престижу назвуть її "лемківською мовою". Це було б згідно з напрямом політичного русинства. Крім того, на сторінках журналу напевно побачимо чимало світлин знайомих і незнайомих лемків, а також об'єктів сакральної культури з Лемківщини.

Нова редакція повідомляє також, що "переслідуватиме цілі ООЛ". Як це розуміти? За що переслідувати те, чим жила та чого бажала ООЛ, якою вона була давніше? Невже новому керівництву організації не по дорозі з напрямком праці передвоєнного та післявоєнного проводу Організації Оборони Лемківщини? Академічний словник української мови (СУМ) так це пояснює: "Переслідувати - гнатися слідом за ким-небудь, намагаючись наздогнати, захопити, знищити" або "піддавати утикам, пригноблювати кого-небудь". Нас усе переслідували за щось наші поневолювачі. Хто ж міг передбачити, що переслідуватимуть нас колись таки наші земляки з нової ООЛ?

Журнал "Лемківщина" все боронив добро Лемківщини і лемків як складової частини українського материка та Українського Народу. Він знайомив своїх читачів з творами поезії та прози різних авторів і був речником політичного напрямку патріотичного проводу ООЛ та Світової Федерації Лемків. Він усе виходив регулярно і успішно розповсюджувався в Америці, Канаді та в інших країнах. Він все інформував про життя лемків на польському засланні, в Україні, на американському континенті та всюди, де їх запроторила невтішна доля після злочинної польської військової операції "Вісла" 1947 року.

На сторінках журналу доречно згадувалось про боротьбу Української Повстанської Армії (УПА) на Лемківщині, бо ж вона була одиноким оборонцем лемків під

час етнічної чистки та післявоєнної депортациї до Радянської України, а згодом на польське заслання на понімецьких землях. Безперечно, "Лемківщина" здобула собі добре ім'я в українській спільноті Америки і Канади, та й не тільки, а лемки стали активними членами всієї української патріотичної спільноти. Зрештою, вони все нею були.

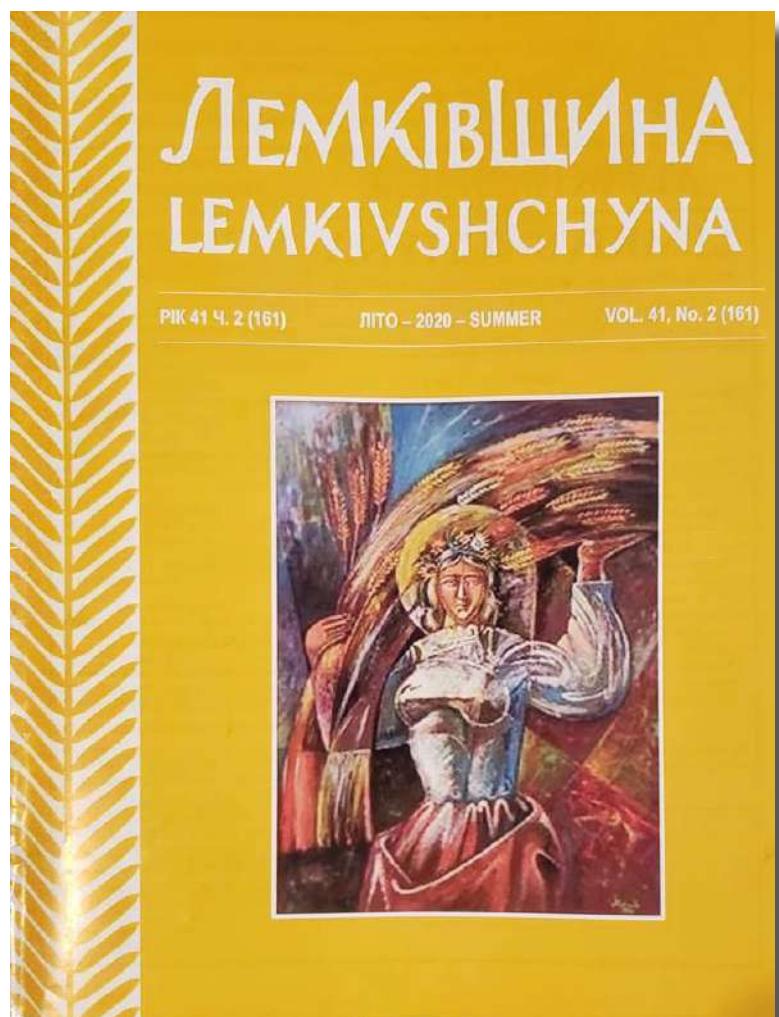
Редакція:

Марія Дупляк робить такі підсумки: -- На сторінках "Лемківщини" читачам журналу та членству ООЛ відкривалися сторінки минулого Лемківщини та її змагання до єдності з Україною; у ньому можна було познайомитися з відданими орачами твердої народної ниви, які промошували шлях до національної свідомості лемків; наші читачі довідувались про тих, що жертвували своїм молодим життям у боротьбі за волю України. Вірю, що

ми, колишні провідники Організації Оборони Лемківщини та редактори журналу "Лемківщина" чесно виконали завдання, які ООЛ поставила перед собою 88 років тому".

Не можна не погодитись із думкою ред. Павла Лопати, яку він висловив з цього приводу в канадському "Гомоні України", а саме: "Шкода, що орган нескореного духу Лемківщини не буде більше появлятися на шпальтах доброго і якісного паперу з його численними матеріалами, гарного презентативного своємульзоровими обкладинками та ілюстраціями творів малярства, різьбярства тощо, що показали читачам неабиякі здібності лемків у ділянці образотворчого та народного мистецтва". Позбувшись свого друкованого органу, яким була "Лемківщина", Крайова Управа ООЛ завдала Лемківщині та лемкам за океаном великої шкоди.

Микола Дупляк

Місце Медведчука - не в парламенті, а у в'язниці, - журналіст Юрій Бутусов

Медведчук у нашему парламенті - ознака нашої слабкості і залежності від Росії

Медведчук у в'язниці означає, що нарешті зможемо почати розмовляти з Путіним на рівних.

Яка ж ми слабка країна. Питання, що робити з Медведчуком на 7-му році війни обговорюють в парламенті та на телеканалах, хоча його має вирішувати швидко військово-польовий суд.

Путін убиває тисячі українців на Донбасі, а відкрито фінансує і підтримує партію і структури свого кума Медведчука в Києві. А ми терпимо, що Медведчук працює на Росію, що дозволяє йому зміцнити свій бізнес і захопити вплив в Україні, а наші співвітчизники проливають кров, захищаючи від Путіна Донбас.

Президент і РНБО прийняли законне і сильне політичне рішення, а тепер треба йти до кінця. Медведчука, Козака і російських агентів треба оголосити поза законом і затримати, фактів їхньої роботи на ворога і причетності до тероризму достатньо - вони отримують інструкції прямо в Кремлі. Матеріалів на Медведчука вистачить на найвищий штраф у військовий час, а не лише на санкції.

Держава, яка може знищити "зовнішнє управління" з Москви, покаже свою здатність себе захистити. І тільки це може принести визволення наших земель та мир. Медведчук у нашему парламенті - ознака нашої слабкості і залежності від Росії. Медведчук у в'язниці означає, що

нарешті зможемо почати розмовляти з Путіним на рівних.

Закриття телеканалів Медведчука показує, що наше суспільство підтримує сильну антиросійську політику. У нас досі немає сил знищувати окупантів на Донбасі. Починати треба з ліквідації прихильників окупантів у Києві. Додаімо, що це кат-фашист і вбивця В. Стуса.

Юрій Бутусов, журналіст
Інф. із сторінки автора у Facebook

MON, JAN 11, 2021

Заява про занепокоєння

Press Release

Related Experts: John E. Herbst, Melinda Haring, Alexander Vershbow

[Rule of Law](#)   [Ukraine](#)   [Ukrainian](#)

Заява про занепокоєння

звернена до

**Президента України,
Верховної Ради України,
Верховного Суду (в Україні),
Ради національної безпеки і оборони України**

від

тих, що підписалися нижче, осіб з широким професійним досвідом і твердою віданістю інтересам України,

у зв'язку з

НЕВІЙСЬКОВОЮ КРИМІНАЛІЗАЦІЮ РІШЕНЬ, ПРИЙНЯТИХ ВІЙСЬКОВИМИ КОМАНДИРАМИ В РАМКАХ ВЕДЕННЯ БОЙОВИХ ДІЙ, ТА ЇЇ ВПЛИВОМ НА БЕЗПЕКУ УКРАЇНИ І НАДАВАНУ УКРАЇНІ ПІДТРИМКУ ЗАХОДУ

11 грудня 2020 р. апеляційний суд розглянув і залишив у силі вирок суду нижчої інстанції у справі відставного генерал-майора Віктора Назарова, який звинувачувався у службовій недбалості, виявлений ним у час його перебування на посаді начальника Штабу “антитерористичної” операції в Донбасі, у зв'язку зі збиттям 7 червня 2014 року українського транспортного літака ІЛ-76 військовими формуваннями під проводом росіян, яке призвело до смерті 9 членів екіпажу і 40 десантників.

Одразу після проголошення цього рішення одночасно і незалежно одна від одної з'явилися дві реакції на нього, в яких висловлювалося серйозне занепокоєння тим значенням, що його може мати це рішення для безпеки України. 19 грудня 2020 р. понад сто українських старших офіцерів і випробуваних битвою командирів поставили свої підписи (цимставлячи під загрозу своїх кар’єрі) під відкритим зверненням до керівництва країни, в якому попереджали що кримінальне переслідування невійськовою системою та ув’язнення генерала Назарова становить “загрозу національній безпеці України.”

20 грудня двоє американців, генерал-лейтенант (у відставці) Бен Ходжес і д-р Філіпп Карбер, які мають широкий досвід і безпосередньо добре інформовані про семирічний перебіг захисту України від російської агресії і про поточний стан Збройних сил України, оприлюднили детальний аналіз цієї справи. Їхня незалежна оцінка, опублікована у газеті “Kyiv Post” 22 грудня 2020 р., вказує на небезпечні наслідки для національної безпеки України цього кримінального переслідування генерала Назарова.

23 грудня Верховний Суд України зупинив виконання вироку щодо ув’язнення генерала Назарова, а Президент Зеленський наказав начальнику Генерального штабу Руслану Хомчаку “працювати над системним вивченням бойового досвіду, отриманого з цієї та інших трагедій”. Це важливі кроки, але навіть якщо Назарова зрештою виправдають, структурні проблеми, які привели до кримінального переслідування невійськовими органами рішень, що приймаються у ході бойової операції, залишаються. Більше того, офіс Генерального прокурора ініціював декілька схожих справ, в яких представники вищого командного складу звинувачуються у воєнних втратах.

Ми побоюємося, що продовження практики перекладення цих питань на цивільних прокурорів і суддів, які не мають ані досвіду, ані спеціальних знань для того, щоб оцінювати вагу прийняття рішень у бойових умовах, підриває безпеку України. Ані Сполучені Штати, ані решта західних держав, які надають Україні військову підтримку, ніколи б не дозволили, щоб з їхніми командирами обходилися так, як обійшлися з генералом Назаровим. У час, коли Росія продовжує війну на Донбасі, Україна має заохочувати відчуття віданості,

бойового духу та ініціативи у своїх військовиків. Кримінальне переслідування генерала Назарова має прямо протилежний ефект.

Як зазначено в аналітичній записці Ходжеса — Карбера, Україна не повинна карати своїх військових командирів за “прийняття складних рішень в умовах високої непевності та у тяжких обставинах.” Це посилає дуже негативний меседж, вибиваючи ґрунт з-під ніг українських офіцерів, і може вплинути на те, як інші країни оцінюватимуть українську армію, коли прийматимуть рішення стосовно надання військової підтримки Україні.

Ми рекомендуємо, щоб Офіс Президента України, Верховна Рада України, Верховний Суд і Рада національної безпеки і оборони України:

- Ретельно розглянули це питання на найвищому рівні, серйозно зваживши на вирази глибокого занепокоєння, висловлені такою великою кількістю українських високопоставлених та досвідчених бойових командирів, і, з огляду на заявку України про вступ до НАТО, переглянули його у відповідності з західною практикою.
- Забезпечили щоб судовий розгляд справ військовослужбовців, звинувачення против яких пов’язані з рішеннями, прийнятими в бойових умовах або загалом під час війни, здійснювався у військових судах, суддями-військовими та з залученням колегії присяжних, у складі військових офіцерів які мають бойовий досвід.
- Залишили у силі рішення про зупинення виконання вироку щодо ув’язнення генерала Назарова, і заморозити будь-які інші заходи проти нього, доки не буде завершено перегляд його справи на високому рівні, і передивитися спосіб, у який з ним обійшлися, і вирок невійськової інстанції щодо нього у світлі результатів такого перегляду.

Кримінальне переслідування Україною генерала Назарова та невійськова криміналізація рішень, прийнятих командирами у бойових умовах, є чимось, з чого може тішитися лише Росія.

Із занепокоєнням,

д-р Стівен Бленк

старший науковий співробітник Інституту досліджень зовнішньої політики (Foreign Policy Research Institute)

генерал Філіп Брідлав (ВПС США, у відставці)

почесний професор Інституту міжнародних відносин ім. Сема Нанна, Технологічного інституту Джорджії; колишній Верховний головнокомандувач об’єднаних збройних сил НАТО в Європі (SACEUR)

Александер Вершбоу

колишній заступник Генерального секретаря НАТО; колишній Посол США в Російській Федерації

Дон Дженсен

колишній американський дипломат

д-р Філіп Карбер

президент Потомакської фундації (Potomac Foundation); колишній радник зі стратегічних питань міністра оборони США

генерал Уеслі Кларк(Армія США, у відставці)

колишній Верховний головнокомандувач об’єднаних збройних сил НАТО в Європі (SACEUR) і кандидат у Президенти США від Демократичної партії 2004 року

Дейвид Креймер

колишній заступник державного секретаря США з питань демократії, прав людини і праці

Роберт МакКоннелл

директор з питань зовнішніх зв’язків Мережі друзів України (FOUN); колишній заступник генерального прокурора США

Стівен Пайфер

колишній посол США в Україні

Роман Попадюк

колишній посол США в Україні

Віктор Рудь

голова комітету закордонних справ Українсько-американської асоціації адвокатів

Уільям Тейлор

колишній посол США в Україні

Мелинда Харинг

старший науковий співробітник Євразійського центру Інституту досліджень зовнішньої політики (Foreign Policy Research Institute); заступник директора Євразійського центру Атлантичної ради (Atlantic Council)

Глен Хауард

президент Джеймстаунської фундації (Jamestown Foundation)

Джон Хербст

колишній посол США в Україні та Узбекистані

ген.-лт. Бен Ходжес (Армія США, у відставці)

колишній командувач Сухопутних військ США у Європі (USAREUR)

This views expressed in this Statement of Concern are solely those of the authors and do not necessarily reflect the views of the Atlantic Council, its staff, or its supporters.

Yulia Ratsybarska / RadioSvoboda.C

Віктор Миколайович Назаров (народився 11 лютого 1962 – український військовик, генерал-майор Збройних сил України, перший заступник начальника Головного оперативного управління ГШ ЗС України (до 30.09.2019).

- Орден Богдана Хмельницького III ст. (8 вересня 2014) — за особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України
- Медаль «Захиснику Вітчизни» (20 серпня 2007) — за особливі заслуги у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, охорону конституційних прав і свобод людини, мужність і самовідданість, виявлені під час виконання військового і службового обов'язку, та з нагоди 16-ї річниці незалежності України — за вагомий особистий внесок у зміцнення обороноздатності і безпеки Української держави, бездоганне виконання військового і службового обов'язку, високий професіоналізм
- Відзнаки Міністерства оборони України — «Доблесть і честь», «Ветеран військової служби», медалі «10 років Збройним Силам України», «15 років Збройним Силам України»

---Українці за кордоном---

*До когорти найвідоміших вихідців з України в Японії
належить видатний піаніст-віртуоз єврейського
походження родом*

з Кам'янця-Подільського ЛЕО СИРОТА
(4 травня 1885, Кам'янець-Подільський – 25 лютого 1965, США).

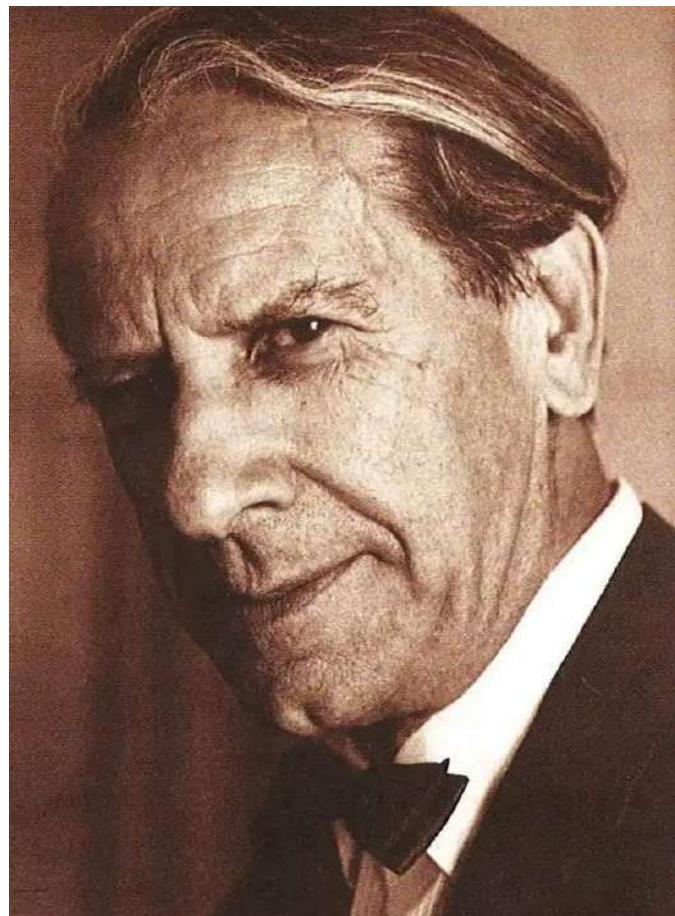

Він народився у багатодітній родині і мав ім'я Лейба Григорович. Лео Сирота - сценічний псевдонім музиканта. Вже з раннього дитинства виявив потяг до музики. Коли хлопчині було лише 11 років, він уже давав уроки старшим за себе учням. В 14 років він став головним концертмейстером опери в Києві, где акомпанував Федору Шаляпину, згодом закінчив Санкт-Петербурзьку консерваторію.

Також досить рано він почав їздити у концертні турні. Зокрема, закордонним дебютом піаніста став виступ у Відні, після чого Сирота здійснив концертну поїздку країнами Європи з оркестром С.Кусевицького. У репертуарі Лео Сироти були всі твори Моцарта, всі сонати Бетховена, більша частина творів Ліста, Шумана, твори Прокоф'єва, Стравінського, Бузоні, Шенберга та сучасників піаніста.

Під час гастролей у Москві він отримав запрошення від уряду Маньчжурії. На виступі в Харбіні провідний японський композитор того часу Косаку Ямада запросив виступить в Токіо. Так 1928 року Лео Сирота уперше потрапив до Японії, де пробув аж рік. Через рік він повернувся туди з дружиною і донькою і прожив в Японії 17 років.

У Токіо він спершу очолив фортепіанний відділ Токійської королівської академії Уено. А з 1931 року викладав гру на роялі в Токійській консерваторії, виховавши там близько 300 піаністів. Зокрема, його учнями стали видатні японські піаністи Ігумі Мотонарі, Сонода Такахіро, майбутній професор Московської консерваторії виходець з «білогвардійського» Харбіна Анатолій Ведерніков, а також Сін Чжэдок – один з засновників сучасної музичної школи Кореї.

Перед початком Другої світової війни він отримав запрошення працювати в США, але поки завершував навчальний рік, почалася війна. І поки його дочка Беата навчалася в США, він разом із дружиною Августиною на вимогу німецьких союзників Японії жив у гірському селі під домашнім арештом. Лише в 1946 році подружжя переїхало до США, де Лео Сирота влаштовався на роботу в Інституті музики в Сент-Луїсі. Там, в Америці, і завершився його земний шлях 24 або

25 лютого 1965 року.

Цікаво, що його донька стала відомою перекладачкою, співпрацювала з урядом Японії. І навіть долучилася до створення Конституції цієї країни.

В той час, коли в Україні ім'я Лео Сироти практично невідоме, аросіяни називають його «великим російським піаністом», в Японії зберігають добру пам'ять про нього. Так, в 2004 р. у Токіо вийшла книга Ямамота Такасі, присвячена музиканту, а японські кінематографісти створили фільм про знаменитого піаніста родом з України «Родина Лео Сироти і XX століття» (2008 р., режисер Фудзівара Томіто).

УКРАЇНКА МЕРІ БЕК - ЛЕДІ З ПЕРШИХ

29 лютого народжуються особливі люди. Саме такою була американська українка МЕРІ БЕК - перша у всьому: перша українка - жінка-адвокат та жінка-журналіст, перша жінка - мер Детройту. Саме як "The Lady of Many First's" вона увійшла в історію штату Мічиган. Водночас українська діаспора в США досі зберігає добру пам'ять про неї як про активну українську діячу, патріотку, щиру та обдаровану людину.

Маруся Євгенія Бек (29 лютого 1908, Форд-Сіті, Пенсильванія, США – 30 січня 2005, Клінтон Тауншип, Мічиган, США) народилася у родині емігрантів з Лемківщини (нині це територія Словаччини). Батьки Мері старанно підтримували національні традиції у побуті, розмовляли із дітьми українською, навчали їх поезії Тараса Шевченка. Навіть у 90-річному віці Мері Бек вражала знанням на пам'ять поем Кобзаря, вільно декламуючи їх на зібраннях української громади, як розповіла нам одна з колежанок видатної діячки.

Важливим чинником формування її особистості та національної позиції стало навчання разом з молодшим братом Іваном в Україні (це була воля батьків). Крім навчання у чортківській та коломийській гімназіях Марія навчалася танцю у самого "батька українського танцю" Василя Авраменка та стала пластункою.

Після повернення до США вона вступила до Пітсбурзького університету, і не лише близькуче закінчила юридичний факультет (1929), а й стала першою жінкою, яка здобула ступінь доктора права у цьому університеті. У 1949 р. Мері Бек була обрана до міської ради Детройта. Уперше за 250 років існування міського самоврядування до міської ради увійшла жінка. Та вона перевершила цей здобуток, і очолить через рік міську раду, її зрештою стане мером (1952-1962). У сучасності вона 20 років була у керівництві міста.

Мері Бек активно підтримувала її впроваджувала різні соціальні ініціативи. Наприклад, сприяла збільшенню кількості жінок в місцевому самоуправління, виступала проти їх дискримінації за будь-якими ознаками. Вона першою в Детройті (ще до піку руху проти расизму) призначила афроамериканку у наглядову раду міста. Цікавим нововведенням Мері Бек у Раді міста була "скринька лихослів'я" - скринька для збору штрафів з депутатів за лайливі слова. Ці гроші йшли на благодійність. Також Мері Бек дбала про екологію міста, чистоту питної води, збереження пам'яток архітектури, передумала соціальною підтримкою малозабезпечених містян, розвивала молодіжний спорт, щоб зменшити підліткову злочинність у місті.

МАРУСЯ БЕК
Голова Міської Ради Дітройту.

Свою кипучу енергію, розум, неабиякі організаторські здібності та прагнення до позитивних змін Мері Бек спрямовувала і на користь української діаспори, чимало зробивши для розвитку української громади, зокрема становлення її жіночих організацій та СФУЖО. Так, вона заснувала 26-й відділ Союзу українок Америки (1933), редактувала український журнал «Жіночий світ» (1932-34), де її сама друкувалася під псевдонімом Маруся Синенька. А також заснувала кілька літературних конкурсів, названих пізніше її іменем.

Саме вона керувала українським павільйоном на всесвітній виставці «Прогрес сторіччя» в Чикаго 1933-1934 рр., що стало беспрецедентною подією для української діаспори.

В 1970 р. її обрали віце-президенткою українського уряду в екзилі. Від 1974 року Мері Бек була виконавчою директоркою Українформбюро, що презентувало українську громаду та Україну перед вищою владою США. За її активну публічну діяльність з привернення уваги влади США та світової спільноти до становища українського народу, в діаспорі Мері Бек називали "борцем за свободу". Як громадська діячка та мер Детройту вона постійно у своїх виступах згадувала Україну. І ці промови мали неабиякий вплив, адже Мері була ще її неперевершеним оратором - недарма її називали "златоустою", як повідомили Diaspora.ua учасниці українських жіночих організацій, які особисто знали Мері.

Показником авторитету Мері Бек в американському суспільстві була увага до неї в похилому віці, коли вона вже була менш активною. Так, з 85-літтям її привітали чотири американські президенти - екс-президенти Джеральд Форд, Джиммі Картер, Рональд Рейган та Джордж Буш.

Мері Бек - почесна громадянка Балтимора, Сан-Франциско, Лос-Анджелеса, Вінніпега, Сіднея. Шану

її віддали і в українській діаспорі та в Україні - Марія нагороджена відзнаками уряду УНР в екзилі та Світового конгресу українців.

Мері Бек відійшла у засвіти на 97-му році життя в 2005 році. Похована на православному цвинтарі Саут-Баунд-Брук у Нью-Джерсі.

Співоча Україна

У 1951 р. у м. Філадельфія (Пенсильванія, США) був створений український хор «Кобзар», який став одним із кращих українських хорових колективів XX століття у США, що зробив значний внесок у збереження та розвиток українського хорового мистецтва.

Хор був утворений з співаків колишніх хорів «Сурма» і «Ватра», що існували у Західній Європі, та мішаного хору Товариства прихильників музичної культури у Філадельфії. Спершу це був супточоловічий хор, а в 1953 р. він став мішаним.

Засновники та керівники хору

- О.Татунчак, Ю.Гаврилів,
- О.Левицький, В.Жилавий,
- Є.Филипович, М.Сагатій,
- З.Чорнобиль. Серед солістів
- В.Цегельська, Є.Василенко,
- М.Мурована, О.Татунчак,
- М.Бурчак, В.Поліщук, К.Дзюба,
- М.Мурована, В.Карпинич та ін.

У 1953 році диригентом хору став видатний композитор та диригент Антін Рудницький, який керував хором аж до своєї смерті (1975 р.). Саме за його керівництва хор завоював широке визнання.

«Кобзар» вирізнявся своїм репертуаром, який складався насамперед з масштабних творів

української класики та тогочасних композиторів. До того ж значну частину репертуару хор виконував у супроводі інструментального оркестру, організованого А.Рудницьким при хорі.

В репертуарі хору переважали класичні твори українських композиторів, зокрема: М.Лисенка, Б.Лятошинського, Л.Ревуцького, С.Людкевича, В.Барвінського та західноєвропейських - Р.Вагнера, Ш.Гуно, Г.Генделя, Д.Верді та ін. Значну частину репертуару становили твори керівника хору А.Рудницького, релігійні та народні пісні.

Хор виступав з самостійними концертами та приймав участь у різних мистецьких заходах у Філадельфії, Нью-Йорку, Чикаго, Вашингтоні та ін. містах США. Також «Кобзар» брав участь у постановках українських опер «Катерина» М. Аркаса та «Анна Ярославна» А. Рудницького.

Було записано кілька платівок з піснями у виконанні хору, фото яких додається.

Після смерті А. Рудницького у 1975 р. діяльність хору почала згасати, і зрештою у 1991 році «Кобзар» припинив своє існування.

«Ви повинні забратися з України»

Це найвідоміша заява прем'єр-міністра Канади Стівена Гарпера, адресована Путіну. І, напевне, одна з найрізкіших заяв світових лідерів на початку російської війни проти України.

СТІВЕН ГАРПЕР - 22-й прем'єр-міністр Канади (2006 -2015) і лідер Консервативної партії Канади. Останні роки його перебування на посаді прем'єр-міністра випали на трагічний для України та важкий для світової спільноти час через агресію РФ. А оскільки він активно підтримував Україну, цілком можемо вважати його другом України і присвятити йому нашу розповідь в рубриці #УД_друзі_України

Стівен Гарпер народився 30 квітня, 1959 в Торонто (Онтаріо) і ще зі школи почав цікавитися політикою, але здобув фах програміста та економіста.

У 1993 році він потрапив до парламенту, де відзначився своїми послідовно консервативними поглядами і політикою. Згодом, на початку 2000-х йому вдалося консолідувати розпорощені консервативні сили та об'єднати Прогресивно-консервативну партію з Канадським альянсом в нову Консервативну партію Канади (2003), яку і очолив в 2004 р. Після парламентських виборів 2004 р. політик став лідером офіційної опозиції. На позачергових парламентських виборах 2006 р. Стівен Гарпер і його Консервативна партія здобули більшість, що дозволило сформувати уряд. 6 лютого 2006 р. він склав присягу як прем'єр-міністр Канади.

Справжнім викликом для урядів всіх країн-учасниць G7 була криза, спровокована РФ у 2014 році. Канада, зважаючи на традиційну активну підтримку України та велику роль 1,3-мільйонної української діаспори, однією з перших рішуче засудила дії Путіна та підтримала Україну на міжнародній арені та на двосторонньому рівні. Це яскраво продемонструвала реакція С.Гарпера на збиття російською зборою літака МН-17 17 липня 2014 р. над Україною: "Хоча ми можемо називати бойовиків на сході України "проросійськими сепаратистами", нас не збиває з пантелеїку те, ким і чим вони є насправді: продовженням російської держави", - заявив він, закликаючи інші країни до посилення санкцій проти РФ. Тоді ж Канада виділила 220 млн доларів кредиту для стабілізації економіки України.

Саме Канада першою з країн НАТО надала Україні реальну допомогу у поєднанні АТО. Так 8 серпня 2014 р. до України прибув її літак з першою партією допомоги: засоби фізичного та медзахисту на лінії фронту та логістичне обладнання для прикордонників. Логічним

продовженням стала наступна партія нелетальної військової допомоги наприкінці листопада 2014 р. вартістю 11 млн доларів.

Під час зустрічі перед відкриттям в Брисбені саміту G20 15 листопада 2014 року, коли Путін першим простягнув руку, Гарпер наголосив: «Думаю, я повинен потиснути Вашу руку, але я можу сказати лише одне: ви повинні забратися з України».

Приємно, що позиція та діяльність Стівена Гарпера відзначенні не лише українською громадою, але і пошановані Україною. Так, в минулу неділю Посол України Андрій Шевченко вручив Стівену Гарперу прем'єр-міністру Канади, Орден Свободи України - найвищу державну нагороду, яка може бути вручена іноземцям.

Нагородження відбулося на урочистому заході з нагоди 70-річчя Ліги українців Канади, 65-річчя Ліги українок Канади та 70-тої річниці часопису «Гомін України» у Торонто, що підкреслило особливе ставлення української діаспори до Стівена Гарпера, який чимало зробив для підтримки України у найбільш критичний період.

Інформація з
відкритих джерел

Цікаво знати

Пам'ятник Володимиру Великому у Лондоні з написом "правитель України" та тризубом на щиті було встановлено українською громадою Великої Британії з нагоди 1000-ліття Хрещення України 29 травня 1988 року. Автор - канадський скульптор українського походження Лео Мол. Пам'ятник розташований біля станції метро «Голанд Парк», неподалік від Українського інституту та українського посольства. Це перший з двох пам'ятників Володимиру Великому в Європі (другий встановили у польському Гданську).

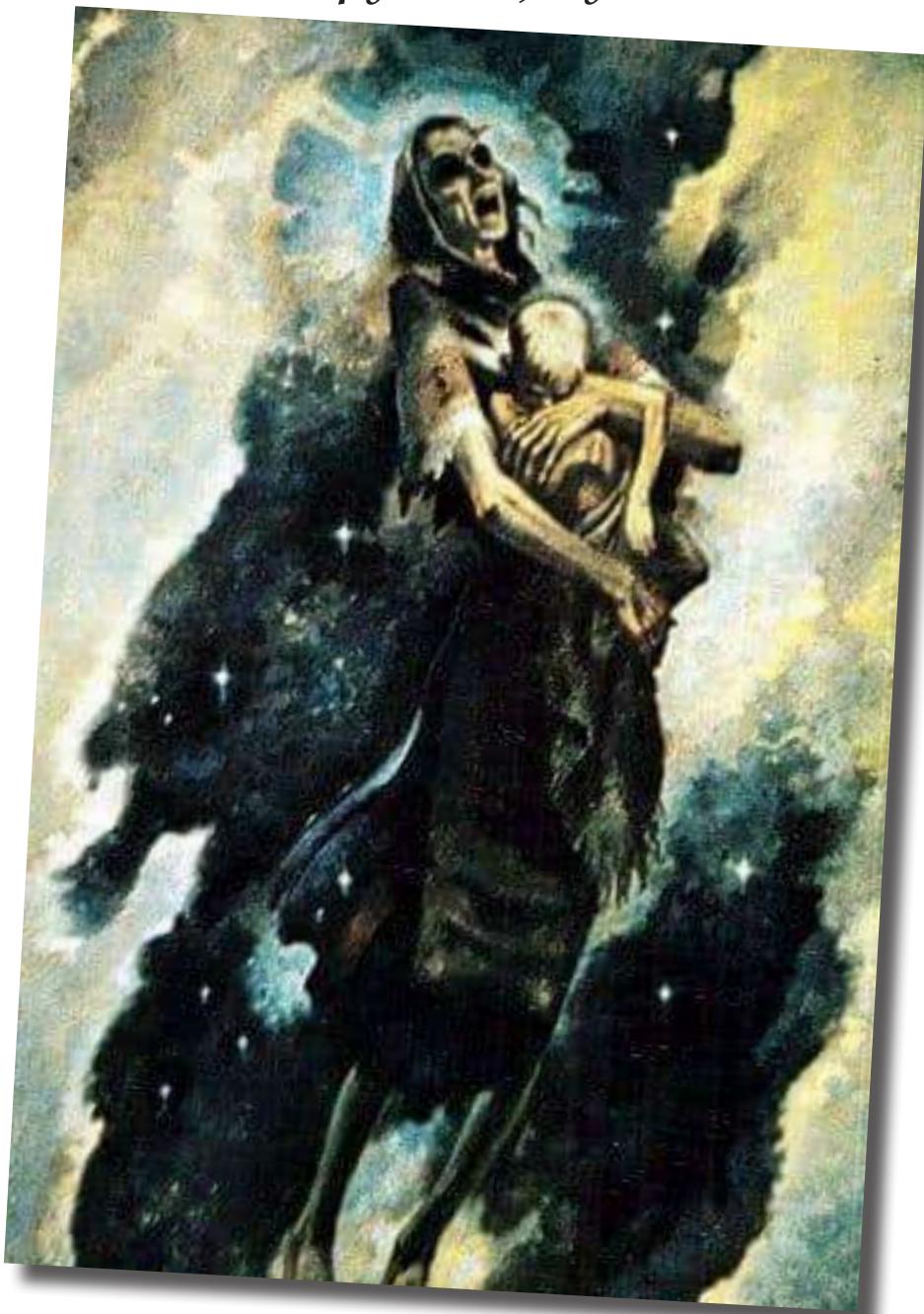

-Історія-

+++ Особлива картина +++

Рік тому українська діаспора в США передала Україні картину Віктора Цимбала «1933 рік» - одну з перших картин про Голодомор. На ній зображені загиблих від голоду, схудлих до кісток, матір з дитиною, які піднімаються угору до Бога.

Картина була створена в Аргентині в 1936 році, потім потрапила до США і була подарована Українській вільній академії наук. Рішенням управи академії було ухвалено передати її до Національного музею Голодомору-геноциду в Києві.

Рецепти української кухні

ГАЛУШКИ З МЯСОМ... ВІДІДЯМИ!

Для тіста:

400 г Борошно
250 мл Кефір
1 шт. Яйце
 $\frac{1}{2}$ ч. л. Сіль
1 ст. л. Цукор

Для заправки:

500 г Фарш (асорті)
400 г Вишня (заморожена)
 $\frac{1}{2}$ ч. л. Коріандр мелений
 $\frac{1}{2}$ склянки Сметана
2-3 ст. л. Соняшникова олія
(+ для змащування галушок)
за смаком
Сіль та перець

Приготування:

Для тіста змішайте в мисці 400 г борошна з 250 мл кефіру, 1 яйцем, 1 ст. л. цукру і $\frac{1}{2}$ ч. л. солі. Замісіть м'яке тісто, яке не буде липнути до рук.

У великій каструлі закип'ятіть воду, додайте трохи солі. Відривайте невеликі шматочки тіста і кидайте в киплячу воду. Варіть приблизно 2 хвилини і виймайте шумівкою. У готові галушки додайте трохи соняшникової олії, щоб вони не злипалися, накрійте рушником, щоб вони залишилися теплими до моменту подачі.

Для заправки підсмажте 500 г фаршу

на пательні з 2-3 ст. л. соняшникової олії. Посоліть і поперчіть за смаком, додайте $\frac{1}{2}$ ч. л. меленого коріандру. Тушкуйте до готовності фаршу.

За 5 хвилин до готовності фаршу додайте на пательню 400 г попередньо розморожених вишень без кісточки, можна додати до м'яса і трохи соку. Покладіть у пательню готові галушки і тушкуйте все разом ще 1 хвилину. Коли будете подавати страву, заправте її сметаною (вам знадобиться приблизно $\frac{1}{2}$ склянки сметани).

Не складно здогадатись, що їх назва, ймовірно, пішла від назви невеличких овальних камінців – гальки. Певен, що є ще декілька версій походження цієї назви, але мені більш до вподоби саме ця. Галушки інколи порівнюють з варениками, та, на відміну від останніх, їх готують без начинки, але із різноманітними доповненнями. Їх буває багато і різних – це і шкварки, і м'ясо, і ягоди. У піст часто подавалися галушки із заправкою зі смаженої цибулі. Галушки можна подавати як окрему страву, а можна додавати до супів чи борщу.

Рецепт від Євгена Клопотенка

Коледж електрифікації Дніпровського державного аграрно-економічного університету

**Це сучасний заклад освіти, один
з провідних закладів аграрного
напрямку, з розвиненою
матеріально-технічною базою і
соціальною інфраструктурою,
який майже століття гідно
творить свою історію.**

Отримати освіту студенти можуть як за денною, так і заочною формою навчання. Привабливою перспективою навчання в коледжі є можливість його продовження у закладах вищої освіти III-IV рівня акредитації за скороченим термінами та наскрізними навчальними програмами, зокрема Дніпровському державному аграрно-економічному університеті, де отримають дипломи бакалавра, магістра за скороченими термінами навчання.

ДЕ МОЖЕ ПРАЦЮВАТИ?

- в цивільних, аграрних, промислових та переробних підприємствах різних форм власності: державних, кооперативних, приватних та фермерських;
- в енергетичних кампаніях;
- в монтажних і ремонтно-обслуговуючих підприємствах.

Більше інформації на нашому сайті:

keddae.dp.ua

Контакти:

пр. Гагаріна, 95, Дніпро, 49010, Україна.

[pr. Gagarina, 95, Dnipro, 49010, Ukraine.](http://Gagarina, 95, Dnipro, 49010, Ukraine)

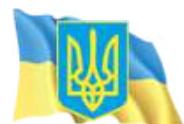
тел/факс +38 (056) 720-92-92

e-mail: keddae@ gmail.com,

keddae@ukr.net

**ДЕРЖАВНЕ АГЕНТСТВО
ЛІСОВИХ РЕСУРСІВ
УКРАЇНИ**

Не рубай

а посади!

ШВИДКО
ЗРУЧНО
ПРЯМО В РУКИ

Найшвидший і найбільш надійний посилковий сервіс до України та країн СНД. Порівняйте терміни доставки пакунків через компанію МІСТ з іншими компаніями і переконайтесь в цьому самі.

- **ДОСТАВКА КОРАБЛЕМ**
В Україну: 30-40 днів
В Москву: 30-40 днів
В Ст. Петербург: 35-45 днів
Решта регіонів на www.meest.us
- **ВІДПРАВКА АВІА І МОРСЬКИХ ВАНТАЖІВ**
○ **ДОСТАВКА АВТОМОБІЛІВ У КОНТЕЙНЕРАХ**
○ **УПАКОВКА І СТРАХУВАННЯ**
○ **ПЕРЕКАЗ ГРОШЕЙ ЗА НАЙНИЖЧИМИ ЦІНАМИ**

ЕКСПРЕС ДОСТАВКА ПОСИЛОК:
В Україну: 3-5 робочих днів
В Москву: 5-7 робочих днів

MIST MEEST

1-800-288-9949 www.meest.us

Marketing and design by ilmaginestudio.com

Заснований 2005 року поштово-логістичний оператор України, ТзОВ «Торговий Дім «Міст Експрес» є одним з лідерів у сегменті доставки відправлень «до рук» Одержувача. Підприємство належить до поштово-логістичної групи «Meest Group», яка сягає своїм корінням міжнародної корпорації МІСТ (Meest Corporation Inc., Торонто, Канада).

У кожному обласному центрі України та у великих містах діють склади компанії з технологією он-лайн реєстрації усіх процесів: приймання на склад, видача на доставку чи видача відправлень клієнту на складі. Компанія обслуговує понад 100 власних підрозділів, активно розбудовує мережу агентських пунктів прийому-видачі відправлень на території України. Володіє найбільшим серед експрес-перевізників власним флотом транспорту, який нині становить понад 300 одиниць, а понад 500 одиниць транспорту виконує доставку за контрактом.

Основна продукція/послуги компанії: доставка відправлень між відділеннями («склад-склад»); доставка відправлень від Замовника «до дверей» Одержувача («від дверей до дверей»); адресна розсылка кореспонденції (рахунків, договорів, періодичних видань, POS матеріалів) у поштову скриньку чи безпосередньо «до рук» Одержувача; доставка товарів дистанційної торгівлі (інтернет-магазинів, телемагазинів, компаній, що торгують за каталогом, MLM-компаній).

